

TACI, TU!

Râuri de gânduri au curs și zile lungi, dar vorbele au stat tot ascunse, îngropate încă din toamna trecută. Nici ochii sinceri ai mamei, nici Siretul lunecosul și nici razele ce mi-au ars obrazul n-au izbutit să-mi smulgă tăcerea din suflet...

„Taci, tu! Cum spui vorbele astea așa ușor?!” Ea tace și știe că am dreptate. Au trecut anii, peste noi toți au trecut. Chiar dacă nu la fel. Ea are riduri mai multe, deși e mai tânără decât trupul meu obosit. Nici mâinile nu îi mai sunt moi ca altădată. Până și zâmbetul i se ascunde discret în culele din colțurile gurii. Îi spun că nici eu nu sunt altfel, chiar dacă pe alții încă îi înșeală privirea când trebuie să îmi ghicească anii. „Taci, tu, nu îți cere osândă. Nu te supăra iară pe lume și nu te întrista aiurea, fără motiv, ca văcarul pe sat. Toate liniile astea crestate pe frunte sunt gândurile tale, toate, așa

cum ai știut să le numeri. Nu le cântări prea mult, vezi-ți de viață! Trece, trece repede, și tu unde ești?” Nu sunt prea blândă, o știu și văd că nu e tocmai ce ar fi vrut ea să audă... Tace și plânge încet. Îmi pun lacăt gurii slobode și o îmbrățișez tare, tare. Pentru îmbărbătare. Iar căzut-am în butoiul fără fund al melancoliei. Iar am sorbit cu nesaț din paharul cu amintiri, bucurii și alte momente din zilele care au fost și n-or să mai vină. Departe s-au dus, dar nu le-am uitat. Le-am îngropat în ungherele minții bătrâne și le-am crezut plecate.

„Taci, tu, că nu ne-au murit pașii de tot și nici nu ne-au căzut dinții și părul. Tot noi suntem, cele de ieri, iar astăzi cele de mâine”. O duc în fața oglinzii și îi dau cu degetele părul de pe frunte. Ea tot tace. Nu vrea să își vadă ochii. O las să își ducă lupta și îi desfac coama legată în vârful capului. Îi așez pletele pe

umeri și îi șterg ochii triști, apoi mă scâlâmbâi în oglindă. Așa cum nu o fac niciodată. Sunt hidoasă și asta îi readuce răsul pe față. Nu am nici eu prea multă minte... Sunt un clovn, deși nu mi-a plăcut niciodată ciroul. Dar îi las pe alții să râdă de mine, cu mine, pentru mine. Fără să știe...

Am căzut ca și ea de prea multe ori în hăul uitării de toate, dar m-am întors de fiecare dată. „Vezi tu cât suntem de frumoase? Cu riduri, plete zburlițe și cearcăne. Îți pasă?!” Se uită la mine și iarăși tace. Eu râd. „Și mie, dar ce are a face? Lubește-te tu și fă-ți viața cum îți place. Știi, noi, femeile ne batem cuie în călcâie. Dar tot singure ni le scoatem”. Și iarăși ne îmbrățișăm și râdem, ca două nătănge...

DIANA MIHAI

Acelora care uită ușor

Stalin

(fragment)

Agatha BACOVIA

*Dezrobitor prin luptă și iubire
Pentru cei mulți, de veacuri obidiți
Tu ai intrat pe veci în nemurirea
Mulțimilor de oameni dezrobiți*

***

*Stalin – te cheamă vasta Uniune
Din Polul înghețat până-n Crimeea.*

*Stalin-rostește muncitorul harnic,
Stalin-șoptește pruncilor femeia.*

***

*Stalin-scandeașă astăzi milioane
În valuri de oceane revărsate
Pe străzile cu steaguri și pancarde
Și cu lumina vieții pavoazate.*

*Stalin – scandeașă largile ecouri
Pornite peste zări și peste munți.*

*Din Europa trec pe continente
Scandările- și se prefac în punți.*

***

*Cu-nvățătura ta vor da asaltul
Lovind în putred aur tot mai greu
Vor rupe lanțuri oricât de grele
Vor stăvili și juguri și războaie,
Căci pentru ei, tu, Stalin, ești zăgazul
Ce știi că niciun val nu-l încovoiaie.*

LA PAS, PRIN CAPITALA BANATULUI • LA PAS, PRIN CAPITALA BANATULUI

IOAN HAȚEGAN

Dezvoltarea învățământului în general a contribuit și la o creștere a gradului de instrucție al fetelor. Școli pentru fete se deschid, iar numărul elevelor crește. Din lipsa unui local corespunzător, Școala de Fete din Timișoara începe demersurile pentru noua construcție. Primăria donează un teren de 8.703 mp, arhitecții Leopold Baumhorn din Budapesta și Jacob (Jaques) Klein din Timișoara fac planurile, complexul se ridică între anii 1902-1903 și costă 400.000 de coroane. Un rol decisiv l-a avut energica directoare a școlii: Rozina Marsits. Stilul este neogotic englez; ai senzația că intri într-o catedrală. Există două mari clădiri: cea a școlii, cu fațada pe bd. CD Loga, și cea a internatului, pe bd. Eminescu. Intrările sunt monumentale, iar cea a școlii are trei vitralii mari terminate cu arce ogivale ornamentate cu crini. Interiorul școlii propriu-zise are 108 încăperi, cu săli de clasă, dar și încăperi-anexă. Internatul

Liceul Pedagogic din vremea imperială

avea inițial 60 de locuri, mai apoi a depășit suta. Pe 1 septembrie 1903 se deschid cursurile în noua clădire. Inițial se numea Școala Superioară de Fete și avea 6 clase, în 1916 se transformă în liceu cu 8 clase, în vremea războiului aici funcționează un spital de campanie. Pe 1 octom-

brie 1919 începe o altă epocă a liceului, care are secție clasică și modernă. Numele este dat după prima regină a României: „Carmen Sylva”. În 1929, liceul asimilează școala medie de fete din oraș. În acest deceniu se construiesc multe alte spații și utilități școlare, între anii 1941 și 1944, clădirea este folosită drept spital de către armata română, iar între 1944-1946 de cea sovietică. Cursurile se țin prin alte, diverse, locuri, în 1948, numele școlii se schimbă în Liceul de Fete, până în 1955. Reparații capitale se execută și în acest deceniu postbelic, între anii 1955 și 1957 școala primește numele de „Școala medie nr. 3”, iar din 1957 își adaugă și titulatura de „Eftimie Murgu”. Din 1955, odată cu unificarea școlilor de fete și băieți, apar școlile mixte, inclusiv la „Murgu”. Din anii '70 aici „cresc” învățătorii copiilor noștri și școala devine liceu pedagogic. Un cuvânt de căldură mulțumire acestor dascăli din „Pedagogic” ce și-au pus sufletul în educarea elevilor și elevilor, care mai apoi ne-au învățat copiii carte.

Foaia de Jimbolia

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

„DOMNUL PRIMAR ESTE UN CREȘTIN DESĂVÂRȘIT ȘI ÎL STIMEZ”

PĂRINTELE PETRU ALEXA

Jimbolia este mai presus de toate un oraș spiritual, o comunitate vie în care credința nu și-a pierdut și nici nu își va pierde rădăcinile. Spun asta cu convingerea că spiritualitatea reprezintă flacăra vieții, din ea ne tragem seva. De cele mai multe ori, atunci când vorbim despre rugă, uităm că sărbătorim în primul rând hramul bisericesc, Biserica, lăcaș al sufletului care contribuie la formarea noastră ca oameni.

Cu ocazia mării sărbători a ortodoxiei - Adormirea Maicii Domnului, marcată în calendarul ortodox în 15 august, am avut bucuria de a sta de vorbă cu Prea Cucernicul Părinte al Jimboliei Petru Alexa, un om cald, un învățător răbdător și un păstor iubit al comunității pe care o slujește.

Și nu numai cu domnia sa...

PRAZNICUL ADUNĂ CEI MAI MULȚI OAMENI

Părintele Alexa, așa cum îl cunosc iubii săi credincioși, ne-a explicat cât de importantă este această sărbătoare: „Pentru Biserica creștină în general și pentru Biserica Ortodoxă în mod special, praznicul Adormirii Maicii Domnului este cel care adună în jurul lui cele mai multe persoane, este praznicul mutării Maicii Domnului nostru Iisus Hristos cu trupul la cer prin venirea și ridicarea trupului de Domnul nostru. Lucrul acesta ni-l arată și Acatistul pe care îl săvârșim în ziua precedentă, când acolo Toma, unul dintre cei 12 apostoli, se întoarce și, dorind să se închine și să dea sărutarea cea de pe urmă Maicii Domnului, găsește mormântul gol, adevărind că Maica Domnului nu mai era cu trupul acolo.”

În fiecare an, aici se pregătește un program special cu această ocazie. Pentru Jimbolia, Adormirea Maicii Domnului este mai mult decât un praznic sau o sărbătoare, este de fapt cel de-al doilea hram al bisericii ortodoxe, primul hram fiind închinat tot Maicii Domnului - este vorba despre Bunavestire. Cel de-al doilea hram s-a luat în 2004, când s-a resfințit biserica, după refacerea picturii. Este motivul pentru care comunitatea îmbracă încă o dată straiele de sărbătoare, organizându-se acum ruga orașului.

Pe lângă obișnuitul program ce cuprinde Utrenia și Sfânta Liturghie, slujba de mulțumire, după-masa s-a oficiat slujba de hram. După acest moment solemn de rugăciune și mulțumire, nașii rugii sau ai hramului pregătesc, ca în fiecare an, o agapă pentru toți credincioșii, pentru toți locuitorii care vor să participe la slujba de hram. Agapa începe imediat după slujbă, iar intrarea este liberă pentru

toată lumea. Cât despre programul artistic, care va urma agapei, Primăria s-a implicat și de data aceasta, ca în fiecare an, și a organizat în fața bisericii un mic spectacol cu muzică populară pentru toți cei care vor să se bucure și de viața pământeană, cu micile ei plăceri.

„SĂ ÎNVĂȚĂM OAMENII SĂ POATĂ DĂRUI”

Anul acesta două familii deosebite au nășit ruga: familia Paliciuc și familia Brașoveanu, motiv pentru care comunitatea își arată tot respectul.

De-a lungul timpului au nășit acest eveniment mai multe perechi de oameni respectabili, aleși din sânul obârșiei jimboliene. Dar cel care a inițiat acest obicei este domnul Saftencu, care s-a mutat recent la cele veșnice. Prea Cucerni-

„Părinții cu ochi dă soare binecuvântă cu iubire...”

cul Părinte ne-a spus că motivația acestui fapt este una singură: „Dumnealui, ca toți nașii rugilor de până acum, au vrut să mulțumească lui Dumnezeu pentru toată facerea de bine și pentru tot darul care s-a pogorât asupra dumnealui și familiei, și ne-a făcut cinstea și bucuria de a fi nașul rugii”.

Am observat, de asemenea, că după sfânta slujbă, părintele le-a dăruit ceva credincioșilor: „Le-am oferit câte o iconiță și un acatist al Maicii Domnului, pentru că este o zi deosebită și am vrut să dăm din ceea ce am primit și noi la rândul nostru și să învățăm astfel oamenii să poată dăruii și să se obișnuiască să dăruiască celor dragi și tuturor celor din jur, fiindcă noi ne împărtășim în fiecare zi a vieții noastre din darul lui Dumnezeu și atunci trebuie să dăruim după puterea noastră celor din jur.”

Nu am putut să nu îl întrebăm pe Prea Cucernicul Părinte despre domnul primar despre care am auzit numai lucruri bune, dar ce zic am auzit? Am văzut cu proprii ochi veștmintele frumoase în care a reușit să îmbrace orașul. „Eu am mare drag de dânsul și de familia dumnealui din mai multe considerente. Întâi de toate este un statornic în ceea ce privește viața de familie

și țin foarte mult la acest lucru. Mai întâi, cred că trebuie să organizezi ograda ta și apoi orașul. Un plus pe care îl pot aduce acestui primar este acela că este un familist, este un apropiat al Bisericii, îl avem la toate momentele importante în mijlocul nostru. Prin purtarea de grijă a domnului primar și bineînțeles a consilierilor orașului, am schimbat ferestrele, vitraliul, am făcut trotuarul din curtea bisericii în ultimele luni. Înaltul Mitropolit Ioan, când a fost în iunie și ne-a vizitat, l-a mandatat să fie și un primar spiritual al orașului, nu doar unul, să spunem, laic, material al orașului. Este un apropiat, un creștin desăvârșit și îl stimez.”

LA JIMBOLIA EXISTĂ O COMUNITATE ÎNCHEGATĂ

Bunul părinte nu este singurul care aduce cuvinte de laudă. Trebuie să vă spunem că în scurta noastră vizită l-am întâlnit și pe domnul Neculai Tabercă, consilier local, care ne asigură că și cetățenii sunt mulțumiți de activitatea Primăriei, pentru că domnul primar „îi ajută pe toți cât poate”.

Florina Birdean, viitor sociolog, după cum am aflat, prezintă încă de la slujba de dimineață, ne-a oferit o perspectivă pseudo-științifică: „Jimbolia este orașul meu natal, cum aș putea să n-o iubesc? Dar privind obiectiv, pot spune că există aici o comunitate încheagată, o comunitate a diversității și sunt convinsă că autoritățile locale în frunte cu domnul primar contribuie la această stare de înaltă coeziune socială.”

După încheierea orândurii religioase lăsate în grija Prea Cucernicului, domnul primar a avut grijă ca și în 2016 ruga jimboliană să se ridice la nivelul așteptărilor, astfel că a invitat aceiași artiști care au încălzit sufletele jimboliienilor la Zilele Orașului.

Să nu uităm, însă, că sărbătoarea este una a sufletului, profundă și de mare importanță pentru creștini și să luăm aminte la vorbele părintelui Alexa: „Maica Domnului pe parcursul vieții Sale nu a propovăduit, să spunem, cu așa tărie sau prin cuvânt așa de mult cum au făcut-o sfinții apostoli. Mesajul pe care ni-l transmite Maica Domnului la prima minune pe care a făcut-o Mântuitorul la nunta din Cana Galileei a fost următorul: să faceți tot ce vă va spune El. Le transmit credincioșilor, pe lângă alesele gânduri de bine, de sănătate, de bucurie ca toți să ne străduim să facem ceea ce ne spune Domnul nostru Iisus Hristos și atunci vom avea și pace și liniște, vom avea armonie, bunăstare și sănătate și nimic nu ne va lipsi nouă.”

Bunule părinte, așa să ne ajute Dumnezeu!

— PAJINĂ REALIZATĂ DE IONELA-FLAVIA FANU

Foaia de Lugoj

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

„AVEM TOT CE NE TREBUIE CA SĂ SUSȚINEM ADUCEREA CAPITALII DE REGIUNE LA LUGOJ!”

FRANCISC BOLDEA, PRIMARUL MUNICIPIULUI LUGOJ

IRINA ASTRENIE

Primarii municipiilor din Regiunea Vest, din care fac parte județele Arad, Hunedoara, Caraș-Severin și Timiș, s-au întâlnit, la sfârșitul lunii trecute, la Arad. Întrunirea, care a avut ca temă principală constituirea Sucursalei de Vest a Asociației Municipiilor din România, a adus la aceeași masă primarii din Arad, Timișoara, Lugoj, Reșița, Caransebeș, Deva, Hunedoara, Lupeni, Petroșani, Vulcan și Orăștie. În calitate de vicepreședinte al acestei structuri, domnul Francisc Boldea și-a exprimat dorința ca municipiul de pe malurile Timișului să devină capitala administrativă a Regiunii de

Vest. „Avem tot ce ne trebuie ca să susținem aducerea capitalei de regiune la Lugoj. Avem șomaj aproape zero, transport în comun gratuit, avem liberă clădirea fostei Prefecturi, cu 83 de camere, care poate fi folosită imediat și pentru care Primăria are drept de preemțiune și poate fi oferită viitoarei structuri administrative. Avem șosea de centură ce face legătură cu autostrada spre Deva, de la noi va pleca și autostrada A6 spre Calafat. De ce să se mai ducă cei din Caransebeș sau din Hunedoara până la Timișoara pentru o adeverință, când se pot opri la Lugoj? Și cei din Arad sunt la mai puțin de o oră de noi dacă vin pe autostradă”, a declarat, recent, la o întâlnire cu meseriașii lugojeni,

primarul Francisc Boldea. În cadrul întrunirii de la Arad s-a discutat și despre problemele întâmpinate de municipii în acest moment, modalitățile de rezolvare și schimburile de bune practici în diferite domenii. Municipiile din România înglobează peste zece milioane de locuitori, iar colaborarea între primarii acestor orașe, indiferent de culoarea politică, este esențială pentru dezvoltarea sustenabilă a comunităților.

Ca președinte al acestei structuri a fost ales primarul Aradului, Gheorghe Falcă, iar ca vicepreședinți: primarul Francisc Boldea, care a propus ca Lugojul să fie capitala regională a acestui proiect, dar și primarul din Hunedoara, Dan Bobouțanu.

DOMNUL ESTE PĂSTORUL MEU, NU VOI DUCE LIPSĂ DE NIMIC

PSALMUL 23

LAURA HODOS

Un moment de aleasă ținută artistică a avut loc, recent, în municipiul nostru. În Templul Mozaic, al Lugojului, mezzosoprana

Aura Twarowska și actrița Maia Morgenstern au oferit spectatorilor o adevărată sărbătoare a spiritului. Psalmii lui David, în Sinagoga din Lugoj, în spunerea Maiei Morgenstern și în acompaniamentul la pian al Silvianei Cărdu. O desfășurare...

La ieșirea din Sinagogă, domnul Isac Goldman mi-a reamintit că evreii nu ar fi reușit să supravețiască fără umor, oferindu-mi în dar pentru „Foaia de Lugoj” al jurnalului interregional Banatul una din multele anecdote pregătite de domnia sa pentru tipar. Citiți-o și dumneavoastră, stimați cititori, urmând sfatul marelui umorist evreu Shalom Alechem: „Râdeți! Râsul însănătoșește!”

„Un evreu care își face formele de plecare în Israel este chemat la securitate.

- Tovarășe, i se spune, ce-ți trebuie să emigrezi? Ai aici casă, ai masă, ai o situație, ai de toate. Și nu se știe ce te așteaptă dincolo!

- Ca să fiu sincer, zice evreul, eu personal nu vreau să plec. Dar vrea soția mea.

- Să plece! Nu-ți găsești tu altă soție?

- Ba da. Dar au apucat-o dracii și pe soacră-mea.

- Să plece naibii! Că soacre sunt câtă frunză și iarbă.

- Da, dar insistă și socrul, și cumnatul, și cumnata, și cumnata cumnatei, și...

- Să plece toți. Rămâi dumneata, care ești inginer-electronist, specialist etc...

- Da, se întristă evreul. Vorba e că între toți aceștia doar eu sunt evreu”.

RECUNOȘȚINȚĂ PENTRU EXEMPLE

„TOT RESPECTUL PENTRU ACEȘTI OAMENI”

FRANCISC BOLDEA, PRIMAR AL MUNICIPIULUI LUGOJ

GRAȚIAN NEAMȚU

Pensionarii Lugojului cu vârste venerabile și cuplurile ce au împlinit o jumătate de veac de existență au primit recunoștința autorităților locale. Festivitatea a avut loc la începutul lunii trecute la Casa de Cultură a Sindicatelor.

Celor zece persoane, care au depășit vârsta de 90 de ani, le-au fost decernate „Diploma de Excelență”, iar cuplurilor care au împlinit 50 de ani de căsătorie, „Diploma de Fidelitate”. Ambele distincții au fost însoțite de premii

în bani. După festivitatea de decernare a premiilor, domnul Francisc Boldea, primarul

municipiului Lugoj, ne-a declarat:

„Așa cum am subliniat și în anul care a trecut, a devenit deja o tradiție să-i apreciem pe cei ce au muncit o viață, pe cei care sunt exemplul nostru și pe care, fie că suntem copii, nepoți sau de vârste apropiate, trebuie să-i respectăm din suflet. Este un semn de prețuire pentru ceea ce au făcut în viață, pentru noi, pentru oraș și pentru familiile lor. Este frumos să vezi că omul își poate întreține familia atâția ani, că o relație de cununie se poate menține atât de frumos 50 de ani. Tot respectul pentru acești oameni!”

Foaia de Ramna

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

Doamna dr. Adelina Mavrea este una dintre ficele satului Ramna, plecată din comună și realizată la Timișoara. Vorbește cu ochii umeziți despre trecutul ei din frumosul sat și despre oamenii deosebiți cu care a crescut și care au influențat-o în cel mai bun mod.

Sunteți fiică a satului Ramna. Cum ați descrie copilăria dumneavoastră în acest frumos sat bănățean?

► Încă de la început doresc să vă mulțumesc din tot sufletul, atât dumneavoastră, cât și doamnei primar Magdalena Ciurea, pentru oportunitatea oferită de a-mi deschide sufletul și de a discuta despre „locul de rai al sufletului meu”, despre Ramna mea. Este raiul copilăriei mele. Ramna reprezintă în primul rând bunicii mei (Tata bunu și buna), oameni care mi-au marcat existența pe tot parcursul vieții mele, până când bunul Dumnezeu mi i-a luat și cu siguranță le-a deschis porțile Raiului. Reprezintă casa părintească, de care mă despărțeam foarte greu atunci când trebuia să plec la școală, la Timișoara,

și de fiecare dată îi sărutam pereții. Reprezintă prietenii dragi din copilărie de care eram despărțită numai atunci când, seara târziu, eram chemați la culcare, vecinii mei pentru care apelativele erau de mama Lena, mama Ana, mama Leli, mama Măriuță, muma, doamna învățătoare, finii mei dragi, cu care îmi petreceam cele mai frumoase sărbători, reprezintă neamurile de care eram foarte apropiată, reprezintă locurile pe care le străbăteam, în special „Odu Verge” și Vâna și, nu în ultimul rând, reprezintă rămnenții mei, pe care în copilărie îi cunoșteam foarte bine și datorită faptului că buna lucra la Primărie și de multe ori o însoțeam prin sat pentru diferitele activități pe care trebuia să le îndeplinească.

Aveți un personaj din sat care v-a marcat în sens pozitiv prima parte a vieții?

► Figura marcantă a copilăriei mele este bunicul meu, pentru mine „Tata bunu”, dar căruia de cele mai multe ori mă adresam cu tata. De ce tata? Pentru că a fost mai mult decât un bunic. A fost omul care m-a susținut atât sufletește, cât și din punct de vedere material, de când m-am născut și până când am absolvit facultatea, a fost alături de mine

Ramna este raiul copilăriei mele!

Dr. Adelina MAVREA - specialist cardiolog

în cele mai dificile momente ale vieții mele, dar și în cele mai fericite, suplinind cu succes absența tatălui biologic din viața mea. Acest lucru m-a motivat și mai mult, principalul meu scop fiind să nu-l dezamăgesc pe tata și sper să fi reușit acest lucru. Acesta este motivul pentru care teza de doctorat am dedicat-o bunicului meu. Un mare regret este faptul că nu a mai apucat să mă vadă realizată profesional, dar în același timp sunt convinsă că se bucură pentru mine și că mă veghează din Ceruri.

Alături de tata au fost două femei puternice, frumoase la trup și suflet, Buna mea și mama (străbunica mea).

Toți trei mi-au făcut o copilărie frumoasă, lipsită de griji și au contribuit substanțial la formarea mea ca om. De la ei am învățat să iubesc și să respect oamenii, indiferent de origine sau statut social, să iubesc animalele, pe care le îngrijeam cu mult drag și de care îi întrebam la telefon ori de câte ori aveam ocazia, am deprins tainele susținerii unei gospodării spunându-mi că, oricât de „doamnă” voi deveni, trebuie să știu „să-mi conduc casa”.

INTERVIU REALIZAT DE
ANDREI MARIAN

ÎN ATENȚIA TINERILOR DIN COMUNA NOASTRĂ

10.000 de EURO PENTRU TINERII ANTREPRENORI

CORNELIA TOPALĂ

Guvernul României încurajează înființarea și dezvoltarea microîntreprinderilor de către tineri debutanți în afaceri. Prin intermediul programului pe care îl desfășoară, acordă alocații financiare nerambursabile în procent de 50% din valoarea eligibilă a proiectului, dar nu mai mult de 10 000 de euro, întreprinzătorilor care desfășoară activitate economică pentru prima dată prin intermediul societăților comerciale

cu răspundere limitată debutantă- SRL-D.

Obiectul finanțării trebuie să se încadreze în următoarele categorii eligibile: investiții în active corporale referitoare la terenuri, construcții, achiziționarea spațiilor în care să se desfășoare activitatea, achiziționarea autoutilitarelor și instalațiilor, investiții în active necorporale și alte costuri de operare care includ costuri curente, costuri de training și formare profesională și alte costuri externe.

Există câteva activități economice care nu beneficiază de facilitățile programului,

nefiind eligibile. Acestea sunt: intermedierea financiară și asigurări, tranzacții imobiliare, activități de jocuri de noroc, producție și comercializare de armament, muniție sau substanțe aflate sub control național, și activitățile excluse de normele europene pentru care nu se poate acorda ajutor de stat.

Condiția imperativă de eligibilitate este aceea de a fi întreprinzător debutant, nedeținând în trecut o altă microîntreprindere sau afacere.

Așadar, mult succes tinerilor cu idei!

INFORMAȚII UTILE ÎN CAZ DE ACCIDENT:

• nu există noțiunea de plată a unor despăgubiri, decât ca urmare a unei hotărâri judecătorești în acest sens sau prin societățile de asigurări;

- orice accident de circulație are două variante de soluționare: 1) depunerea unei plân-

geri la unitatea de poliție, care se va ocupa mai departe de cazul respectiv sau 2) înțelegerea amiabilă a părților, ceea ce presupune repararea daunelor folosind polița de asigurare auto obligatorie.

• oricine poate fi victima unui accident, dar, într-un moment critic ca acesta, singura urgență este cea medicală și nicidecum aspectul financiar. Atât victima, cât și autorul unui accident nu au nevoie de bani ca să primească îngrijiri medicale.

• de asemenea, trebuie să cunoașteți faptul că, în conformitate cu reglementările în vigoare, un accident de orice fel, mai ales unul rutier grav este, de obicei, anunțat de persoane oficiale, abilitate să facă acest lucru. Chiar dacă ar putea exista alte surse, care să transmită informația înainte ca aceasta să vă parvină în mod oficial, datele trebuie verificate înainte de a întreprinde orice acțiune.

Rubrică COORDONATĂ DE IONELA-FLAVIA FANU

Foaia de Făget

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

ÎNALTPREASFINȚITUL PĂRINTE IOAN SELEJAN SPRIJINĂ ALĂTURI DE PRIMĂRIA FĂGET SATELE AFECTATE DE CALAMITĂȚI

Adelina BENCEU

În 17 august, în zona Făgetului din Arhiepiscopia Timișoarei s-a produs o furtună, cu aspect de tornadă, care a distrus parțial acoperișul mai multor case din localitățile Traian Vuia, Susani, Răchita, Cliciova și Jupani. Odată cu casele oamenilor s-au constatat și stricăciuni produse la acoperișul bisericilor din parohiile respective, însă cea mai grav afectată este biserica din Jupani, unde a fost dărâmată

turla lăcașului de cult.

Înaltpreasfințitul Părinte Ioan Selejan a fost prezent la fața locului, împreună cu protopopul Făgetului, Bujor Păcurar. S-au acordat ajutoare oamenilor pentru procurarea urgentă a materialelor necesare pentru reparația locuințelor acestora. Înaltpreasfinția Sa Ioan, Mitropolitul Banatului, împreună cu autoritățile locale și județene, caută soluții cât mai rapide, pentru ca acei afectați de furtună să poată locui, în siguranță, în casele lor.

Rubrica școlii

Jovana STAN

Elevii s-au întors la școală luni, 12 septembrie, pentru 35 de săptămâni de cursuri. Noul an școlar va avea o vacanță de primăvară mai mare și se va încheia cu o săptămână mai devreme, în 16 iunie.

Anul școlar 2016-2017 se structurează în două semestre: semestrul I, între 12 septembrie 2016 și 3 februarie 2017, și semestrul al II-lea, între 13 februarie 2017 și 16 iunie 2017.

Astfel, semestrul I va avea 19 săptămâni, iar semestrul al doilea, 16 săptămâni. În total, elevii vor învăța 169 de zile.

Ca noutate, cursurile pentru clasa a VIII-a și a XII-a se vor încheia mai devreme. Astfel, elevii clasei a VIII-a vor termina cursurile în 9 iunie, iar cei de clasa a XII-a în 26 mai 2017.

Vacanțele elevilor sunt programate astfel: vacanța de iarnă va începe în 24 decembrie 2016 și se va încheia în 8 ianuarie 2017. Vacanța intersemestrială se va desfășura pe perioada 4 -12 februarie 2017, iar vacanța de primăvară între 19 - 30 aprilie 2017. Sfârșitul anului școlar va fi marcat de vacanța de vară, programată între 17 iunie și 10 septembrie 2017.

De asemenea, în săptămâna 29 octombrie - 6 noiembrie 2016, clasele din învățământul primar și grupele din învățământul preșcolar sunt în vacanță.

TÂRGUL OLARILOR DE LA JUPÂNEȘTI

IONELA-FLAVIA FANU

Satul Jupânești este singurul centru de olărit activ din zonă. Cu trăsături specifice precum finețea pastei de nuanță roșiatică, bogată în oxizi de fier, distincția decorului geometric înscris numai cu roșu și eleganța formelor, produsele celor doi olari care au mai rămas să perpetueze această îndeletnicire arată, pe lângă frumusețea lor, o certă calitate. În ceea ce privește cromatica vaselor zmălțuite, olarii din Jupânești au ajuns la un rafinament nebănuit: vasele cu nuanțe calde de galben, brun și verde sau gri-bej, topite într-un decor neregulat, realizat prin stropire și scurgere, dovedesc măiestria creatorilor.

Ca în fiecare an, de trei decenii încoace, Primăria Făget, Consiliul Local și Consiliul Județean au organizat „Târgul olarilor” în data de 28 august.

Întreaga manifestare a început dis-de-dimineață odată cu Liturgia, după care invitații s-au deplasat în Poiana Olarilor, unde olarii care au mai rămas au expus creațiile lor: oale, ulcioare, farfurii și multe alte obiecte plămădite din lut, cu măiestria omului binecuvântat cu harul creației. Să nu uităm că, potrivit învățaturii biblice, primul om a fost făcut din lut, în mitologia greacă Prometeu l-a modelat pe om tot din lut. Iată cum se conturează, așadar, adevărul ciclicității care ne caracterizează întreg periplul pe această lume: ne naștem din pământ pentru a ne întoarce tot acolo.

În paralel cu expoziția vaselor din lut, s-a derulat și un spectacol folcloric diversificat cu muzică, cu dans și voie bună, ca o ofrandă pentru pământul-mamă și un semn de profundă apreciere pentru harul creator al olarilor datorită cărora satul Jupânești a devenit cunoscut.

LECȚIA DE... MEMORIE

MOMENTUL GLORIEI LUI AVRAM IANCU

HARIETA MOISESCU

S-au împlinit în această toamnă 186 de ani de când, la Blaj, s-a desfășurat a treia adunare națională a românilor din Transilvania.

Era septembrie 1848. Atunci și acolo, cei care s-au pronunțat pentru lupta armată au ieșit în prim-plan. Avram Iancu a venit la Blaj cu circa 6.000 de moși înarmați. Acesta este momentul începutului gloriei lui Iancu.

În acele zile, 15-28 septembrie 1848 la Blaj, românii au decis să se alieze cu Austria și să lupte împotriva ungarilor pentru restabilirea autorității habsburgice. Între timp, Casa imperială și-a reformat sistemul de guvernare, acceptând o constituție liberală adoptată la Viena. Cauza alianței cu Austria împotriva ungarilor este clar explicată de liderii români, chiar de Avram Iancu: ungarilor au refuzat drepturile politice pentru români, în timp ce Casa imperială austriacă i-a recunoscut pe români ca națiune politică.

Foaia de Lipova

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

SĂRBĂTOAREA AdORMIRII MAICII DOMNULUI LA BASILICA „MARIA RADNA” din LipoVA

Mii de vizitatori din țară, dar și din străinătate au fost prezenți în 14 și 15 august la Lipova, pentru a sărbători „Sfânta Maria Mare” la Mănăstirea Maria Radna.

Pelerinii au participat la liturgiile oficiate în limbile maghiară, croată și română, și un rozariu în patru limbi. Și în acest an a fost pregătit în seara zilei de 13 august un concert deosebit de trompete și instrumente, denumit „Trompetre”.

Tot conform tradiției, pelerinii au urmat Calea Crucii, pe dealul din spatele basilicii, culegând din pădurea de stejari muguri asemuți cu lacrimile Fecioarei Maria. Se spune că mugurii îi feresc de boli și de neaz.

Odată cu această mare sărbătoare, pe lângă slujbele religioase deosebite organizate la

Mănăstirea „Maria Radna”, Primăria Orașului Lipova organizează Târgul bianual la care sunt invitați comercianții ambulanți din toată țara,

dar și din străinătate, în special din Ungaria. Aceștia își expun produsele alimentare și nealimentare, artizanale ș.a. în standuri proprii, așezate pe strada Împăratul Traian – aflată în imediata apropiere a mănăstirii, iar comercianții de obiecte religioase (icoane, statuete, brățări etc.) au permisiunea de a-și amenaja standurile pe platoul din fața mănăstirii.

În toată această perioadă, în care în Lipova au pășit mii de vizitatori, de remarcat a fost mobilizarea extraordinară de forțe din partea organizatorilor - Primăria Orașului Lipova, Poliția Lipova, Serviciul Public Voluntar de Pompieri Lipova - în ceea ce privește asigurarea ordinii și a liniștii publice în aceste zile, având în vedere numărul foarte mare de participanți.

CASA DE CULTURĂ ORĂȘENEASCĂ LipoVA SE PREGĂTEȘTE SĂ-ȘI DESCHIDĂ PORȚILE

Clădirea Casei de Cultură a orașului Lipova, construită la sfârșitul secolului XIX, a intrat în reabilitare în primăvara anului trecut. În luna iulie a acestui an, lucrările au ajuns la final, aducând în prim plan imaginea unei clădiri deosebit de frumoase, cu o arhitectură deosebită și impunătoare, care atrage privirea oricărui trecător, fie că este localnic sau turist.

Spațiile existente în această clădire au fost modificate și transformate, astfel: la parter există o sală de spectacole, remobilată, cu o capacitate de 132 de locuri; la etaj, balconul existent deschis către sala de spectacole a fost transformat într-o sală de conferințe, cu o capacitate de 28 de locuri;

Vechiul cabinet de tehnică dentară a devenit sală de sport pentru antrenamente de dans sportiv și balet; În locul magazinului de piese auto a fost înființată o sală de expoziții; Spațiul de sub scenă a fost reamenajat ca și spațiu pentru orchestră; Spațiile pentru birouri s-au recompartimentat, devenind astfel încăperi mai mari care permit desfășurarea activităților cluburilor sportive sau sociale din oraș; La parter și la etaj, grupurile sanitare au fost de asemenea recompartimentate. Toate acestea lucrări vor rezașa Lipova, din punct de vedere cultural, turistic, economic și social, pe acel loc fruntaș pe care îl merită.

MANIFESTĂRI COMEMORATIVE PENTRU EROII ARĂDENI

Ziua de 26 august a fost aleasă de autoritățile Statului Român pentru a celebra o sută de ani de la intrarea țării noastre ca țară beligerantă de partea Antantei în Primul Război Mondial (27 august, 1916) cu un efectiv de 658.088 de militari – cu toții percepuți, astăzi, ca eroi. Astfel, în 26 august, numele arădenilor care și-au dat viața pentru cauza comună au fost citite, întru veșnic omagiu, în cadrul unor manifestări comemorative desfășurate în trei locații diferite – Arad, Lipova și Păuliș – cu prilejul unei ceremonii militare organizate de Guvernul României prin reprezentantul din teritoriu, Prefectura Arad.

În cadrul ceremonialului de la Lipova, ulterior slujbei de pomenire oficiată de reprezentanții Bisericii Ortodoxe din Lipova, Radna și Șoimoș, a urmat citirea listelor cu numele eroilor căzuți la datorie în timpul Primul Război Mondial. Listele au fost citite de către reprezentanți ai Prefecturii Arad, Consiliului Județean Arad, Primăriei și Consiliului Local

al Orașului Lipova, Asociației Veteranilor de Război, Asociației Cadrelor Militare în Rezervă și Retragere. Manifestările organizate în orașul Lipova au avut loc la Monumentul Eroilor din incinta Parcului Libertății, situat în zona centrală a orașului, în fața Bisericii Ortodoxe „Adormirea Maicii Domnului” din Lipova. Dintre reprezentanții locali și județeni care au participat la aceste acțiuni de comemorare amintim pe Iosif Mircea Jichici - Primarul Orașului Lipova, Petru Cociș – Administrator Public al Orașului Lipova, Mihai Fifor – senator, Dorel Gheorghe Căprar – deputat, reprezentanți ai Consiliului Local Lipova, reprezentanți ai Instituției Prefectului Municipiului Arad, reprezentanți ai Consiliului Județean Arad și reprezentanți ai partidelor politice. Alături de aceștia, la eveniment, au luat parte de asemenea și reprezentanți ai Asociației Naționale a Veteranilor de Război, reprezentanți ai Bisericii Ortodoxe din Lipova, Radna și Șoimoș, cadre militare de la Poliția Lipova și Unitatea Militară din Lipova, reprezentanți din

Domnul primar Iosif Mircea Jichici cinstind eroii alături de oficialități

cadrul Asociației Cadrelor Militare în Rezervă și Retragere, și reprezentanți ai Ocoalelor Silvice din Lipova și Radna. La finalul citirii numelor eroilor, a urmat momentul depunerii coroanelor la Monumentul Eroilor, de către fiecare dintre reprezentanții instituțiilor menționate mai sus.

PAGINA REALIZATĂ CU SPRIJINUL DOMNIȘOAREI ADELA POPESCU

Foaia de Giarmata

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

SPECTACOL ȘI TRADIȚIE LA RUGA COMUNEI GIARMATA

Nașterea Maicii Domnului este prima sărbătoare din cursul anului bisericesc, marcând totodată și hotarul astronomic dintre vară și toamnă. La Giarmata s-au întâlnit și s-au întrepătruns parfumul încă prezent al verii și miasele toamnei ce încep a-și revendica drepturile odată cu bogățiile cu care acest pământ fertil ne-a înzestrat.

Am ajuns la Giarmata încă de dimineață, când întreaga comunitate s-a adunat la biserică pentru a înălța rugăciuni de mulțumire protectoarei lor, Sfânta Fecioară Maria. Am fost surprinși să găsim aici atât de mulți oameni, tineri și bătrâni, cu conștiința că viața nu se petrece la întâmplare, iar recunoștința reprezintă însăși chezașul vieții pe pământ.

O celebră doamnă spunea că „tradițiile românilor sunt comori ce nu ar trebui uitate sau părăsite și nici schimbate prin troc cu alte obiceiuri importate din alte țări. Ele sunt ale noastre, ne caracterizează, ne definesc și prin ele ne simțim mai bogați, mai aleși”. Comunitatea din Giarmata mi se pare, nu că a înțeles acest lucru, ci că trăiește prin tradiție și cinste, traiul lor fiind o emergență a acesteia transmisă din generație în generație. *Et quasi cursores vitae lampada tradunt.* „Și ca alergătorii își trec din mână în mână făclia vieții”, scria Lucrețiu.

Așadar, credincioșii s-au adunat în dimineața zilei de 8 septembrie la biserică, în frunte cu domnul primar, pentru a lua parte la Sfânta Liturghie, moment solemn și de adâncă comuniune cu divinitatea și cu rădăcinile ancestrale ale spiritului omenesc. Am observat mulți localnici în straie populare, dovadă că folclorul este, aici, la mare preț. După Sfânta Liturghie și sărutarea colacului, toți cei prezenți au purces la tradiționala horă, condusă, așa cum imperativele obiceiurilor o cer, de Prea Cucernicii Părinți și de domnul primar. Nu a lipsit nici vestita agapă cu mâncare tradițională, așa cum îi place românului. Dar spectacolul și ineditul își fac apariția abia după orele amiezii, când are loc deschiderea rugii la Casa de cultură Giarmata.

„SÂNZIENE BĂNĂȚENE”, CU FII COMUNEI

Domnul Felician Ciolea este actantul principal în organizarea sărbătorii, împreună cu echipa Pro Datina, asociație înființată în 2009 „la inițiativa comună a unor oameni sufletiști”, așa cum domnul Ciolea însuși ne-a relatat. Pro Datina a

pregătit pentru Giarmata un program complex, cu artiști de fală, un adevărat spectacol așa cum s-au obișnuit localnicii și invitații lor. „Petrică Miulescu Irimică este capul de afiș al acestei seri, avem de asemenea invitați și tineri interpreți ai cântecului popular, foarte apreciați în comuna Giarmata, unde știm că s-au stabilit de-a lungul anilor oameni din multe zone folclorice ale țării: Andreea Haisan din Bucovina, Bogdan Toma din Hunedoara, o tânără interpretă, dar care promite multe: Denisa Rolnic de la Sălaj, Maria Coman, Felicia Stoian, Ciprian Pop din Banat. De asemenea, avem bucuria ca în acest an să avem invitat ansamblul *Bârzava* al municipiului Reșița. Pe această cale, mulțumim doamnei Maria Aghescu, care a facilitat prezența domniilor lor aici. Ei vor prezenta trei suite de dansuri: din Banatul de munte, dans sârbesc și dans din Oltenia. Și desigur, protagoniștii principali-dansatorii ansamblului *Sânziene bănățene*, al cărui coordonator este Rusalin Hoarcă, iar instructor coregraf este doamna Veronica Kretten, dansator profesionist la ansamblul *Banatul* din Timișoara. Și coordonatorul pentru soliști vocali este doamna cântecului popular din Banatul de munte, Maria Petchescu”, ne-a informat domnul Felician Ciolea.

„PROGRAMUL ARTISTIC E DIVERSIFICAT, E O ÎNCÂNTARE!”

Nume mari ale scenei folclorului românesc adunate la Giarmata pentru a transforma această

zi într-o sărbătoare de răsunet în lumea Banatului folcloric. Înainte de începerea spectacolului, ne-am întâlnit cu doamna Rodica Galgău, care ne-a relatat că este nerăbdătoare, fiindcă în toți anii la Giarmata „au venit artiști de renume”. Spectacolul a început cu momentul coregrafic al Ansamblului *Sânziene Bănățene*, unde flori ale comunei, adevărate talente, au încântat privirile spectatorilor. Au cântat, mai apoi, cu sufletul aproape de comunitatea bănățeană, Maria Petchescu, Maria Florea, Cristian Teodora, Marius Bodea, Domnica Titieni și Alexandru Felciuc.

Strada, pentru că ruga s-a ținut în aer liber, a fost arhiplină. Și bineînțeles că unde e muzică, e și dans. Elena Corlățeanu ne-a spus că „e foarte bine, numai mă cam dor picioarele.” Eh, doamnă vă spunem noi că atât timp cât spiritul e tânăr, trupul îi urmează, chiar dacă bolile bătrâneții ne mai supără din când în când.

Ansamblul *Bârzava* din Reșița a demonstrat talentul cu care a venit să încante prin dansurile lor bănățene, sârbești și oltenești. Tineri cu jind ne-au transmis și nouă energie și poftă de dans. Am întâlnit și tineri pătimași printre rândurile

spectatorilor. Bianca Z., Daniel D. și Adrian L., toți dansatori la *Junii Banatului*, ne-au oferit o apreciere prin prisma unor buni cunoscători ai folclorului: „Până acum ne declarăm încântați. Dansatorii și-au făcut treaba, au dat dovadă de multă seriozitate și profesionalism. Programul artistic e diversificat, e o încântare!”

Spre seară și-au făcut apariția artiștii de vază ai folclorului românesc, mult așteptați și apreciați. Petrică Miulescu Irimică, Felicia Stoian, Andreea Haisan, Maria Bândoiu, Denisa Rolnic și Bogdan Toma au oferit și mai multă culoare, și mai mult fast petrecerii de Sfântă Mărie Mică, cântând nu numai pentru cei care și-au serbat onomastica și cărora le-au urat atât domniile lor, rând pe rând, cât și domnul Virgil Bunescu, principalul sprijin pentru acest eveniment scilicet, un călduros „La mulți ani”, ci pentru întreaga comunitate a comunei, pentru invitați, pentru cei care au venit din alte părți pentru a se delecta cu acordurile muzicale ce ne bucură mereu auzul și sufletele.

„AVEM ÎNCREDERE ÎN DOMNUL PRIMAR”

Domnul Averitei a venit acum mulți ani aici. „Eu sunt din 1979 aici. Ruga e mereu frumoasă. O ținem în fiecare an: se fac prăjituri, au rămas obiceiurile, primim musafiri.” Un singur regret are domnul Averitei: că nu s-a ținut ruga sâmbăta sau duminica. Domnul Averitei, așa e lăsat din moși-strămoși. Întrebat dacă se mai păstrează obiceiurile, s-a arătat optimist: „Da, și au început să reînvie tradițiile. Soția mea, care e de 48 ani aici, azi s-a îmbrăcat în costum național și a mers la biserică și acum...îmi fac și eu. Și soțul lui doamna Petchescu își face și la anul ne îmbrăcăm cu toții. Am încredere în domnul primar că va muta locul unde se ține ruga în parc. Avem speranță de mai bine. Avem noroc cu primarul, a făcut multe și avem mare încredere în dânsul. E de aici și vrea să facă ceva pentru noi și pentru nepoții noștri, este bun gospodar și poate.”

Așa cum probabil vă așteptați, s-au întâlnit aici oameni din toate părțile. Domnul Dan Ordean din Dumbrăvița ne-a convins: „E foarte bine, îmi place. E bine organizat.”

Giarmata a scilicet în straiile sale de sărbătoare, oamenii au fost pe deplin mulțumiți și spun eu că mai presus de toate stă bunăvoința și efortul de continuă perfecționare a domnului primar Virgil Bunescu, căruia nou înființata Asociație a Primăriilor din Banatul Istoric îi transmite, pe lângă binemeritatele felicitări, forță de muncă și tărie pentru a duce mai departe comuna Giarmata spre prosperitate!

PAGINĂ REALIZATĂ DE IONELA-FLAVIA FANU

„Dzic săxăfoanili turbace, / cu sârme și bănuț găcice,
să pune lumea pră jiucace, / pră străgături și chiuice.”

Foaia de Sâandrei

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

STRĂZILE DIN SÂANDREI AU PRIMIT DENUMIRI, IAR IMOBILELE VOR FI RENUMEROTATE

Cu ajutorul proiectului CESAR, program finanțat de Uniunea Europeană, Primăria Sâandrei a reușit înregistrarea sistematică a tuturor proprietăților imobiliare (proprietăți și case) din raza administrativă a comunei Sâandrei și delimitarea clară a acestora. În scurt timp documentațiile proiectului vor fi făcute publice, iar în termen de două luni de la afișare se pot depune eventuale contestații care vor fi soluționate gratuit în termenul menționat.

Cu acest prilej, Primăria Sâandrei a reușit să acorde denumiri străzilor din comună și să acorde noi numere de casă. Astfel, noile CF-uri vor conține aceste modificări. Legat de acest subiect domnul primar Claudiu

Coman ne-a declarat că „Denumirea străzilor și renumerotarea caselor este un proiect important care va fi implementat pe parcursul acestui an. Consiliul Local Sâandrei a aprobat deja denumirile străzilor, iar cu ajutorul CESAR aceste modificări au fost operate în Cartea Funciară. Aceste modificări nu vor produce nimănui neplăceri, mă refer aici la schimbarea cărților de identitate-dat fiind faptul că s-a schimbat numărul de casă, domiciliul rămânând același din punct de vedere fizic. Prin urmare, cărțile de identitate sunt în continuare valabile până la data expirării, urmând ca în momentul solicitării unei noi cărți de identitate (în urma expirării valabilității sau în urma pierderii/

deteriorării), adresa se va modifica în baza unei adeverințe eliberate de Primăria Sâandrei.

În ceea ce privește noile plăcuțe cu numărul de casă, acestea vor fi achiziționate și distribuite de către primărie, așadar, cetățenii comunei nu vor fi afectați din punct de vedere financiar de aceste modificări.”

EXECUTĂRILE SILITE CONTINUĂ

Primăria comunei Sâandrei a demarat prima etapă prevăzută de lege în vederea recuperării datoriilor de la rău platnici, în sensul că a informat în scris persoanele care au datorii la bugetul local cu privire la cuantumul acestora. Rugăm pe cei în cauză să se prezinte la casieria primăriei în termen de 15 zile de la comunicarea somațiilor, evitând astfel aplicarea celei de a doua etape, și anume executarea silită prin propriiri pe venituri (salarii, pensii, conturi, etc).

În prezent se află în lucru 316 cazuri cu datorii ce încep de la o mie de lei, în cazul unor persoane fizice și ajung la 500 mii euro în cazul unor persoane juridice.

Conducerea Primăriei Sâandrei precizează faptul că va îndeplini toate procedurile prevăzute de lege, astfel încât toate datoriile să fie colectate, fără nicio excepție, deoarece nicio persoană fizică sau juridică nu poate beneficia de tratament diferențiat în ceea ce privește plata taxelor și impozitelor.

PRIMĂRIA SÂANDREI CONTINUĂ INVESTIȚIILE ÎN ASFALTAREA STRĂZILOR

va fi publicată pe SEAP (Sistemul Electronic de Achiziții Publice), după licitație firma declarată câștigătoare va demara lucrările de asfaltare. Astfel, prin acest proiect se vor asfalta două străzi din Sâandrei, două străzi din localitatea Carani, două străzi în localitatea Covaci și o stradă în localitatea I.A.S. Sâandrei (km13).

La începutul lunii august, conducerea Primăriei Sâandrei a depus proiectul pentru fonduri europene privind asfaltarea a șapte străzi din comună, urmând ca într-o perioadă de maximum 30 de zile să fie semnat contractul de finanțare în valoare de un milion de euro. După semnarea contractului, investiția

C.S. SÂANDREI VA FI NUMELE NOII ECHIBE DE FOTBAL

Mediat după preluarea mandatului în anul 2012, primarul Claudiu Coman a făcut eforturi considerabile pentru a aduce la zi balanța financiară a Primăriei Sâandrei, în sensul că au existat multe datorii din trecut care s-au achitat cu greu în perioada 2012-2016. Din acest motiv, posibilitățile financiare ale comunei de a investi în activități sportive, în fotbal în special au fost limitate. Referitor la acest subiect, primarul Claudiu Coman ne-a declarat: „Acum, după ce am rezolvat povara datoriilor din trecut, putem sprijini mult mai

consistent tinerii sportivi din comuna noastră. Începând cu acest an, Primăria și Consiliul Local Sâandrei va sprijini înființarea unei echipe de fotbal sub numele C.S. Sâandrei. Avem tineri fotbaliști de valoare în comuna noastră care merită să se afirme pe plan județean. Mai mult, consider că o echipă de fotbal puternică va aduce un plus de imagine comunității noastre, motivând astfel și mai mulți tineri să se apuce de sport, care până la urmă înseamnă sănătate.”

PAGINĂ REALIZATĂ DE ALEXANDRA BOICU

Foaia de Remetea Mare

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

Îi RUĞĂ CUM ÎN TOT BANATU NU O MAI FOST ȘI N-O MAI FI!

*S*fârșit de vară. Frunzele copacilor miros a toamnă mustoasă. Praznicul Adormirii Maicii Domnului ne-a găsit în comuna Remetea Mare din județul Timiș. Și mare ne-a fost nouă bucuria să vedem că osteneala administrației locale a dat roadele dorite și oamenii din comună se bucură din plin de sărbătoarea lor. Străzile comunei gem de oameni îmbrăcați în haine de sărbătoare. Cu pruncii de mână, părinți tineri ori bunici în putere ies din vorețul bisericii îndreptându-se spre case. Peste puține ceasuri, târnațul le va fi plin de goști. C-așa-i datina pe pământul nostru bănățean.

Acest lucru s-a transpus și pentru administrația locală, care s-a pregătit timp îndelungat pentru această zi și reprezintă gazda acestei sărbători, așteptându-și, iată, goștii în curtea Casei de Cultură, în număr cât mai mare.

Și așa cum preciza filosoful grec, Democrit: „O viață fără sărbătoare e ca un drum lung fără hanuri,” comuna Remetea Mare nu se dezice de la aceste vorbe și le rezumă prin faptul că le oferă oamenilor locului modalitatea de petrecere a timpului într-un mod cât mai plăcut, precum și un motiv prielnic de a uita de problemele de zi cu zi prin sărbătoarea satului.

În timpul care ne-a fost dat să îl petrecem în acest loc minunat, am reușit să interacționăm cu diferite personalități importante ale comunei care s-au zbatut din greu ca totul să iasă cât mai bine. Iar în acest sens am purtat o discuție cu domnul viceprimar al comunei Remetea Mare, Vasile-Adrian Boșoschi:

Domnule viceprimar, ne aflăm într-o zi specială, anume sărbătoarea comunei, pe care ați pregătit-o admirabil, așa că să începem cu câteva detalii despre acest eveniment.

▶ Astăzi, 15 august, de hramul Bisericii - Adormirea Maicii Domnului, cu mic, cu mare am participat la slujba religioasă de la biserică, după care se merge la hora satului, care pornește cu dansul tradițional al localității.

Cine sunt artiștii invitați care vor cânta în această zi pentru locuitorii din Remetea Mare?

▶ Artiștii invitați sunt de aici, din Banat. Astfel, localitatea Remetea Mare va fi onorată de prezența lui Dean Cheva și Geta Arghiuș.

Aveți vreun mesaj pentru cetățeni?

▶ Sunt bucuros că suntem toți alături, iar la sărbătoarea de astăzi participarea lor este numeroasă, și sper ca și de acum încolo să fim uniți și să răzbim asupra oricărui necaz care se va ivi.

Petrecându-mi timpul în această zonă a bucuriei comunale, în care toate lucrurile par să fie așezate la locul lor, în care stabilitatea oferită de cei care cârmuiesc comuna Remetea Mare se resimte la fiecare pas, am decis să aflăm câteva informații despre cum funcționează aici lucrurile de la o persoană care de foarte mult timp se află printre cetățeni și ia pulsul comunei chiar din mijlocul lor prin postura pe care o oferă locul său de muncă. Conversația cu doamna Violeta Golubov, soția domnului primar din Remetea Mare, ne-a relevat următoarele aspecte:

Doamna Golubov, pentru a câta oară sunteți nașa rugii?

▶ Soțul meu fiind la al treilea mandat de primar, în tot acest timp am fost în fiecare an al mandatelor sale nașii rugii, însă, după cum întotdeauna există excepții, a fost un singur an dintre aceștia când nu am avut această onoare și posibilitate.

Spuneți-mi, vă rog: cum vi se pare ruga de această dată?

▶ Din punctul meu de vedere, este extraordinară. Orchestra aleasă de conducerea primăriei împreună cu consiliul local oferă un spectacol de excepție de care ne bucurăm cu toții și sper ca lumea să fie mulțumită și să se simtă cât se poate de bine aici.

Cât aproximați că va dura ruga din acest an?

▶ Muzica este la dispoziția locuitorilor până dimineață, ei se pot bucura de această sărbătoare atât cât doresc. Dar, având în vedere că în acest an ruga se sărbătorește în timpul săptămânii, este destul de dificil pentru cetățenii să stea până la ore foarte târzii, însă noi ne dorim să fie prezenți cât mai multă vreme alături de noi.

Iubiți oamenii din Remetea Mare?

▶ Bineînțeles. Atât pentru mine, cât și pentru soțul meu este o binecuvântare să trăim alături de cetățenii acestei localități. Și sper că acest fapt se regăsește și în activitatea pe care eu o desfășor aici. Pe cetățenii cu care

eu intru în contact îi ajut cu mare drag și cu toată inima.

Și care sunt problemele cu care dumneavoastră vă confrunțați în domeniul în care activați?

▶ Lucrez în domeniul sanitar. Problemele de aici, din domeniul meu, se rezumă, desigur, la oameni care sunt bolnavi, la oameni care se confruntă cu neajunsurile anilor, și, sau mai ales la prichindei.

Doamnă, care sunt betașugurile sănătății cel mai des întâlnite?

▶ Bolile cardiace, diabetul sunt bolile care predomină în comună. Iar dacă ar trebui să ma raportez la o anumită secțiune, aș putea spune că cei mai afectați sunt cei în vârstă, deoarece asupra lor timpul și-a pus amprenta și acestor le este cel mai greu să se îngrijească singuri de sănătatea lor.

Doamna Golubov, sunteți fiica Remetei Mari?

▶ Nu sunt. Sunt din o altă localitate, anume din Sacoșu Turcesc. Dar, poate acest lucru mi-a permis să observ mai bine evoluția comunei Remetea Mare în anii pe care i-am petrecut aici.

În anii de când sunteți dumneavoastră aici, s-a schimbat mult comuna Remetea Mare?

▶ Remetea Mare s-a schimbat foarte mult. Eu am venit în această comună în anii '90 și am lucrat în învățământul local. Gândiți-vă că la începutul anilor 2000, drumurile nu erau asfaltate și nici nu era apă curentă în această zonă.

Doamnă, ca nașă a rugii aveți vreun mesaj pentru goști?

▶ Nu numai pentru goști, ci în egală măsură și pentru consătenii mei, dorindu-le tuturor ani binecuvântați!

Întârziți pe una din băncile aflate în părculețul Casei de Cultură din comuna Remetea Mare, privind la fluturii târzii, la limpezimea împrejurului, la oameni. La alintul lor trăind miracolul vieții cu gândul mereu la Dumnezeu. Avea dreptate domnul primar Ilie Golubov care, la ieșirea din sfânta Biserică, observându-mă, mi-a spus: Alexandra, dacă îl pui pe Dumnezeu în tot ce faci, îl vei întâlni în tot ce-ți trebuie.

Foaia de Dumbrăvița

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

DUMBRĂVIȚA, GIARMATA ȘI GOLUBAC (SERBIA) – COOPERARE TRANSFRONTALIERĂ

Cu ocazia discuției formate pe tema implementării proiectului „Strategie de gestionare a apelor în bazinul hidrologic al Dunării”, organizată în comuna Dumbrăvița, Timiș, s-au pus în vedere aspecte ce țin de faptul că proiectul se află în concordanță cu abordarea problemelor cheie ale dezvoltării rurale din localitățile implicate în acest proiect. Ceea ce este demn de menționat încă din capul locului este că, la momentul inițierii acestui proiect, comuna Giarmata nu avea rețea de canalizare, aspect care prin intermediul comunicării transfrontaliere cu comuna Golubac (Serbia) și comuna Dumbrăvița (Timiș) se va remedia.

În acest sens, am avut un dialog lămuritor despre proiectul în discuție cu domnul Victor Malac, primar al comunei Dumbrăvița.

Domnule primar, ne aflăm înaintea proiectului „Strategie de gestionare a apelor în bazinul hidrologic al Dunării”, o zi importantă pentru comuna dumneavoastră, ce ne puteți spune mai apropiat de acest eveniment?

Ceea ce este deosebit este faptul că e un proiect transfrontalier între primăria Dumbrăvița, primăria Golubac din Republica Serbia și primăria Giarmata. Prin acesta încercăm să îmbunătățim condițiile de viață în aceste localități. Aici este inclus un studiu de fezabilitate și un proiect tehnic de canalizare. Noi avem 47 km de canalizare de făcut și, prin acești kilometri, acoperim în totalitate teritoriul Dumbrăviței cu canalizarea. După ce vom finaliza acest proiect, la 31 decembrie 2016, încercăm să găsim și o sursă de finanțare, bineînțeles tot cu caracter transfrontalier.

La ce sumă apreciați că se va ridica acest

proiect?

Totalitatea proiectului este în valoare de 566.271,54 euro, din care Uniunea Europeană contribuie cu 85%, iar bugetul alocat comunei Dumbrăvița este de 219,916,50 euro.

Aveți un număr considerabil de invitați astăzi. Cine sunt aceștia?

Numărul invitațiilor este în jur de 50 de persoane. Tocmai datorită acestui proiect, al Programului IPA de Cooperare Transfrontalieră România-Serbia de depășire

a percepției că granița reprezintă un element de separare prin promovarea unei cooperări mai strânse între regiunile și comunitățile de pe ambele părți ale frontierei, avem azi prezentă o delegație din comuna Golubac, Serbia, precum și o delegație din comuna Giarmata.

Tot în cadrul acestui eveniment a fost menționat de către domnul Titu Bojin faptul că Dumbrăvița are deja 33 de kilometri de rețea de canalizare realizați cu sprijinul Ministerului Mediului, proiect finalizat în urmă cu doi ani care, acum, odată cu

finalizarea noului proiect transfrontalier, vor acoperi întreaga suprafață a Dumbrăviței cu rețea de canalizare. Perioada de implementare a proiectului ce poartă numele „Strategie de gestionare a apelor în bazinul hidrologic al Dunării” este de 12 luni, începând de la data de 1 octombrie 2016.

Mai mult de atât, în cadrul evenimentului de prezentare a proiectului ce a avut loc în comuna Dumbrăvița, s-a pus problema ce ține de apele pluviale și dacă există vreo abordare viitoare asupra acestui aspect. Răspunsul nu s-a lăsat așteptat și a fost pe măsura dorințelor locuitorilor comunelor vizate, menționându-se de către domnul Titu Bojin faptul că în strategia care se face la nivelul celor trei localități se iau în calcul atât apele pluviale, cât și cele reziduale.

Alte aspecte esențiale despre proiectul menționat sunt reprezentate de faptul că Programul IPA de Cooperare transfrontalieră România-Serbia este finanțat de Uniunea Europeană prin Instrumentul de Asistență pentru Preaderare (IPA) și cofinanțat de statele partenere în program. Codul proiectului intitulat „Strategie de gestionarea apelor în bazinul hidrologic al Dunării” este MIS0E 1253, mai multe informații pentru persoanele interesate despre această comunicare transfrontalieră fiind publicate pe site-ul www.romania-serbia.net.

Salutăm această inițiativă a administrației locale din comuna Dumbrăvița, precum și a celorlalte localități implicate în acest proiect și le dorim cât mai mult succes în finalizarea acestuia, precum și capacitatea de a implementa astfel de proiecte benefice zonelor rurale și în viitor.

COMUNA DUMBRĂVIȚA - 125 DE ANI DE LA ÎNFIINȚARE

În comuna Dumbrăvița, timp de trei zile, în perioada 26-28 august, s-au sărbătorit 125 de ani de la înființarea localității. Eveniment extrem de important pentru toți locuitorii, al cărui start a avut loc în 26 august, la ora 17. Artiștii invitați au fost formația Matra, Dupla, KáVé și Kőteles Cindy, formația Stage, 5 și cântăutorul Tavi Colen, împreună cu formația sa. În aceeași zi, au avut loc expoziții de pictură, cultură și fotografie la Căminul Cultural, Parcul Civic și Consiliul Local Dumbrăvița.

În 27 august, începând cu ora 17, spectacolul folcloric a fost susținut de Marinică Trocea, Florin Frumosu, Floare Hojda Tomoioagă, Nelu Blidariu, Nicoleta Benczar, Zorica Savu, acompaniați de formația Asociației Artiștilor din partea de Vest a României - AAVR, Vaștag Gyula și formația.

Pentru ziua de 28 august, la ora 12,

Consiliul Local a întrunit o ședință festivă pentru a marca aniversarea. În cadrul acestei întruniri au fost prezenți oaspeți atât din

țară, cât și din străinătate. De asemenea, de la ora 17, programul artistic și de divertisment a fost susținut de formațiile artistice din Serbia și Ungaria, cărora li s-au alăturat copii

de la grădinița Dumbrăvița, formația Spark juniori și seniori, formația Butykos, grupul Gospodine, formația Dumbrăvițeană Juniori. Iar spectacolul de dans și muzică a fost susținut de Carmen Popovici Dumbravă, Carmen Biruescu, Mariana Șuşca, Felicia Stoian, Ion Luca Jurjescu, împreună cu formația condusă de Radu Ciuciureanu.

Încheierea acestor festivități nu se putea finaliza mai frumos decât cu un spectaculos foc de artificii de care dumbrăvițenii s-au putut bucura începând cu ora 22.

Ceea ce se remarcă pentru Zilele Dumbrăviței este multitudinea culturală pe care administrația locală a ales să o implementeze pentru cei 125 de ani de la înființarea comunei. Această multiculturalitate și diversitate a evenimentelor a permis tuturor cetățenilor să se bucure de un program variat, pe placul fiecăruia.

PAGINĂ REALIZATĂ DE ALEXANDRA BOICU

Foaia de Moșnița Nouă

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

MOȘNIȚA NOUĂ A FOST ÎN SĂRBĂTOARE DE SFÂNTA MARIE

RUȚA DE LA URSENI

Locuitorii din satul Urseni și Albina, comuna Moșnița Nouă, județul Timiș, au participat cu mic cu mare, în frunte cu tânărul primar Florin Bucur, la tradiționala Rugă bănățeană, cu prilejul Hramului bisericilor din cele două localități care a avut loc în 15 august, de Sfânta Marie.

La ora 17, sătenii, îmbrăcați cu cele mai frumoase haine, s-au reunit la biserica din centrul Urseniului, cuprinși de emoția momentului pentru a asculta slujba religioasă ținută de charismaticul preot paroh Orlando Văran, alături de un sobor de preoți veniți din Dragșina, Albina și Moșnița. Sfântul lăcaș a devenit neîncăpător. Oamenii au venit în număr mare, alături de copii, fapt remarcat chiar de preot. „Suntem mulți aici. Mă bucur că an de an numărul credincioșilor care aleg să vină să întâmpine această mare sărbătoare religioasă comună a localității este în creștere”. Cu vinul și cu colacii pe masă - simboluri ale trupului și sângelui lui Hristos - slujba religioasă s-a desfășurat într-o liniște exemplară, edilul Bucur fiind alături de consătenii săi și ascultând atent cuvântul de învățătură al parohului. „Astăzi marcăm o sărbătoare plină de mulțumire înaintea lui Dumnezeu. E o sărbătoare în cinstea Fecioarei Maria. Vremurile actuale sunt tulburi. Uitându-ne la vecinul care ne deschidea ușa și eram, cândva, buni prieteni, parcă odată cu trecerea timpului am devenit tot mai străini, tot mai egoiști, căutând doar propriul interes, înstrăinându-ne unii față de alții. Sărbătoarea de astăzi este a tuturor, dar cum putem să ne bucurăm de ea, dacă suntem certați cu cel de lângă noi? Azi, am adus rugăciuni de mulțumire lui Dumnezeu pentru că ne-a oferit bunățatea lui, pentru că să aibă în continuare milă de noi și să ne ajute, conștienți fiind că păcătoși suntem cu toții. Nu vom spune niciodată că gata, de azi, nu vom mai greși, fiindcă tot o vom face. Lumea e mai rea. Unde este întuneric? Acolo unde lipsește lumina. Unde este răutatea? Acolo unde nu este Dumnezeu. Să nu uităm că El este bunățate, iertare și iubire. Mulțumim primarului Florin Bucur, preoților și tuturor locuitorilor din localitate pentru prezență”, a fost mesajul preotului paroh Orlando Văran de la Biserica Ortodoxă din Urseni. La final în mod simbolic, părintele a udat pâinea cu vin, apoi a rupt-o în bucăți și a împărțit-o celor prezenți, ca în Biblie.

După ce oamenii și-au purificat sufletele ascultând Sfânta Liturghie, au ieșit în fața lăcașului, apoi, alaiul alături de orchestră și grupul de tineri dansatori ai Ansamblului Moșnițean au pornit

către curtea căminului cultural. Aici, după tradiționalul joc de deschidere a rugii, primarul Bucur a adresat cuvântul de mulțumire și laudă către săteni. „Hramul bisericii este un eveniment foarte important pentru comună și pentru localitatea Urseni. Primăria și Consiliul Local Moșnița Nouă împreună cu Biserica organizează în fiecare an Ruga pentru a sărbători Hramul bisericii din sat. Ansamblul Moșnițean ține un frumos spectacol de muzică populară pentru a-i încânta pe oameni cu minunatele lor dansuri, alături de cântăreți renumiți. La mulți ani tuturor celor care își serbează ziua de Sfânta Maria! Să vă dea Dumnezeu multă sănătate, fericire, bucurii și tot ce vă doriți”, a fost mesajul primului om al comunei. Imediat muzica

s-a dezlănțuit, iar oamenii au început dansul care a ținut până târziu în noapte. În premieră, ruga s-a desfășurat și a două zi, dedicată tineretului - cu muzică ușoară, dans și DJ.

RUȚA DE LA ALBINA

În celălalt sat, Albina, slujba religioasă a început la ora 18, pentru ca edilul Bucur să ajungă la timp la eveniment. Și aici Biserica a fost plină de credincioși dornici să își purifice sufletele, cu prilejul sărbătorii de Sfânta Marie. Cuvântul de învățătură a fost prezentat tot de părintele Orlando. Oamenii l-au ascultat cu frunțile aplecate, plini de umilință și recunoștință față de Dumnezeu. „Această slujbă religioasă săvârșită cu prilejul Sfintei Marii este o compilație de rugăciuni și cereri pe care preoții în numele credincioșilor o săvârșesc în Sfânta Biserică și aduc laude lui Dumnezeu. Cu prilejul acestor praznice ne jertfim din timpul nostru câteva ore să mergem la biserică. Aici se petrece un ritual

pe care cred că foarte mulți nu îl înțeleg. Uneori poate pare simplu, alteori stufos sau prea lung și plictisitor. E prea cald sau prea frig. Mulți dintre noi mergem în mod naiv în fața lui Dumnezeu și credem că ni se cuvine ca El să ne dăruiască ce vrem, ca un părinte adevărat. La Dumnezeu, în casa Lui, în Biserică, trebuie să mergem cu capetele plecate cu cugetul smerit, chiar cu umilință. Trebuie să știm că răsplata este și în funcție de ceea ce tu oferi. Niciodată smerenia prefăcută nu va găsi vreun răspuns pozitiv. De multe ori venim la biserică din nevoie și toată rugăciunea se transformă într-o cerere. Copilul cere, dar ceva trebuie să dea în schimb. Să fie ascultător și la școală să ia note bune. Noi cum Îi slujim Domnului? Toate acestea trebuie să se traducă prin fapte bune, plăcute lui Dumnezeu”, a fost o parte din cuvântul adresat credincioșilor de către părintele Orlando. După finalizarea Sfintei Liturghii, edilul Bucur s-a prins în horă în fața bisericii, alături de Ansamblul Moșnițean. Alaiul s-a îndreptat în ritmul alert al muzicii către curtea căminului cultural, unde fierbeau cazanele cu gulaș. Spectacolul muzical plin de emoție și voie bună a fost susținut pe tot traseul de către formația Formula 1 Continental, condusă de Doru Țăranu. Și aici Florin Bucur a prezentat mesajul de salut și mulțumire către locuitorii satului Albina. „La mulți ani tuturor celor care își serbează astăzi ziua! Vă doresc multă sănătate, fericire, bucurii și mult noroc! Să vă dea Dumnezeu multe împliniri! Vă mulțumesc că ați venit în număr așa mare. Mulțumesc Consiliului Local și colegilor mei din Primăria Moșnița Nouă, alături de care am încercat în aceste săptămâni să fac astfel ca rugile de la Albina și Urseni să fie pe placul dumneavoastră. Avem invitate formații de muzică populară care ne vor încânta, alături de ansamblurile noastre folclorice. Avem și acești minunați copii talentați care vă vor încânta cu dansurile lor. Să vă bucurați pentru tot ce am pregătit pentru dumneavoastră. La mulți ani”, a spus primarul Florin Bucur. Spectacolul folcloric condus de Doru Țăranu, alături de minunata cântăreață Otilia Duma, a fost de înaltă clasă. Oamenii s-au prins imediat în horă. Unii în grup, alții câte doi, au ținut-o așa toată seara. Când au obosit, s-au pus pe ospăț. Gulașul a fost din belșug și a ajuns tuturor. Apoi iarăși au început chefurile, care nu s-a sfârșit până la miezul nopții, spre mulțumirea tuturor.

Foaia de Voiteg

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

RUGA SATULUI, PRILEJ DE SĂRBĂTOARE LA VOITEG

Ruga satului reprezintă, în Țara Banatului, sărbătoarea întregii comunități rurale și corespunde, de cele mai multe ori, cu data sfințirii bisericii din localitatea respectivă, adică hramul bisericii.

Spre deosebire de alte regiuni, însă, Ruga nu este sărbătorită niciunde cu fastul și amploarea din Banat. Acesta este și un prilej pentru cei de la sat de a îmbrăca, din nou,

costumele populare. Ruga înseamnă „goști” mulți, în casă și la masă, oaspeți pentru care gazda pregătește mai multe feluri de mâncare, aperitive, tradiționala supă, sarmale, friptură și, desigur, minunatele prăjituri de casă, atât de apreciate de toată lumea.

În satele bănățene, cu cât ai mai mulți musafiri la masă, cu atât ești mai „fălos” și mai apreciat de ceilalți.

Conform tradiției, la Ruga de Sfânta Mărie Mică în comuna noastră, mai exact în satul reședință de comună Voiteg, participă toată comunitatea. Oamenii plecați la muncă în

străinătate sau în alte orașe se întorc acasă pentru a petrece cu cei dragi.

În acest an, Ruga satului a început cu o slujbă la Biserica Ortodoxă din localitate, acolo unde părintele paroh Dragan Giorgiev a oficiat slujba de vecernie și a urat tuturor tinerilor, părinților și „goștilor” o zi de neuitat.

Deschiderea oficială a rugii au făcut-o ansamblurile de dansuri

„Căce stele îs pră șieri / Tece îs lușioasă,
Căce fece-o fi muieri / Tece îs frumoasă.”

Voitegeana, Voitegeana Juniori și ansamblul Timișul Juniori. Frumoșii noștri tineri îmbrăcați în tradiționalul port popular au prezentat un adevărat regal de dansuri populare, obiceiuri și tradiții, de la întâlnirea tinerilor la Ruga satului cu „ciutura” și împărțirea „bucacelor” din „cotăriță”, până

la jocurile din zona noastră de câmpie, și terminând cu jocuri specifice zonei de munte a Țării Banatului.

Primăria comunei Voiteg a fost reprezentată prin domnul primar Tudor Marinescu, iar sponsorii rugii familia Mariana și Caius Ciuclea împreună cu domnul Noje Nelu au transformat zilele de 8 și 9 septembrie în adevărate zile de sărbătoare pentru comună. Cântecele, jocul și voia bună au fost elementele predominante pentru voitegeni.

O consemnare, nu lipsită de fală, ar fi aceea că la ruga voitegeană au cântat renumitul

interpret Dumitru Stoicănescu, doamna prof. Carmen Popovici Dumbravă și solista Liliana Petruți. Cândva, pe vremuri, în apropierea anului 1930, Ruga la Voiteg s-a ținut în 24 aprilie, în ziua de Sfântul Gheorghe – Ignat. Zi care, pentru poporeni, era neadecvată și săracă, întrucât oamenii abia își puseseră grădinile, nu era răsărit nimic, nici legume și nici pomii nu erau rodiți. În aceste condiții,

învățătorii și poporeni au stat de vorbă cu preotul, i-au expus situația și atunci s-a hotărât ca ruga de la Văceg să se țină pe data de 8-9 septembrie la „Sfânta Mărie Mică”, când toate grădinile și pomii dădeau roade și recolta era adunată în hambare. Cu alte cuvinte, s-a ales o zonă calendaristică, propice unei rugi bogate.

Așa se întâmpla atunci, în vremurile în care vâcegenii, după luni de zile de muncă la câmp, alegeau să petreacă două zile în pace și bucurie.

PAGINĂ REALIZATĂ CU SPRIJINUL DOAMNEI DIRECTOR CAMELIA FOGAȘ

Foaiia de Recaş

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

Alături de domnul primar, Pavel Teodor, doresc să transform Recaş într-un oraș occidental!

Gabriel BĂCESCU - viceprimarul orașului Recaş

Mecanică din Timișoara, una dintre cele mai grele la vremea respectivă.

Bună ziua, domnule viceprimar! Ne bucurăm să ne întâlnim în cabinetul dumneavoastră de lucru, care este de fapt a doua dumneavoastră casă. Pentru că acest interviu va apărea în cel mai grandios jurnal, Jurnalul interregional Banatul, v-aș ruga, pentru cititorii acestuia, să vă prezentați, cu bune mai întâi și „cu rele” - cum spune românul.

► Bună ziua și bine ați venit la mine în birou! În Recaş am venit odată cu anul Revoluției, anul 1989. De loc sunt din județul Prahova, orașul Ploiești. Am terminat Facultatea de Mecanică în Timișoara și am ales să rămân în Banat.

Vă putem întreba de ce ați optat pentru Timișoara, și nu pentru un alt centru universitar?

► Pentru că Politehnica din Timișoara era renumită pe vremea aceea, fiind una dintre cele mai bune universități din țară. De aceea am ales acest oraș în detrimentul altor mari centre universitare, precum cel din București.

Ați venit în Timișoara și nu ați mai plecat. Ce s-a întâmplat după terminarea facultății?

► Așa este, nu am mai plecat. M-am căsătorit

chiar în ultimul an de facultate și am rămas cu familia în Banat, soția fiind din Timișoara.

Vă mai amintiți care a fost primul loc de muncă?

► Da, sigur! Primul loc de muncă, cum era la vremea respectivă cu repartiții, a fost la o firmă de lângă Ploiești fiindcă, în primă fază, am zis că merg spre casă. După aceea m-am căsătorit și am venit din nou în Timișoara, unde m-am angajat la Electrotimiș, primul loc de muncă de aici, din Banat.

Domnule Băcescu, noi am venit să vorbim cu viceprimarul Recaşului, dar sunteți o sursă extraordinară de poveste. Aș vrea să vă întreb, la Electrotimiș ați fost acolo de când s-a pus temelie firmei?!

► Da. Pe vremea aceea Electrotimiș era la apogeu, era una dintre cele mai renumite întreprinderi din punctul de vedere al tehnologiei. Până să îmi fac eu stagiatura aici, a fost în multe delegații chiar președintele de pe atunci, Nicolae Ceaușescu, și se mândrea cu această întreprindere, și cu delegații din altă țară. Era director pe atunci domnul Arke Marcus, care a fondat și a pus bazele acestei întreprinderi.

Cu mulți tineri această nouă întreprindere.

► Da, cu mulți tineri și oameni deosebiți care au avut aceste rezultate, pentru că erau competenți, capabili și munceau.

Cât timp ați lucrat la Electrotimiș, domnule viceprimar?

► Șase ani am lucrat aici, am terminat și stagiatura și după aceea m-am dus la o altă întreprindere frumoasă și renumită - Electromotor, unde era director domnul Goția, care tot de la Electrotimiș a plecat. Electrotimiș a fost o pepiniere pentru mulți directori din Timișoara. Mulți ingineri tineri care veneau aici se formau și ple-

cau pe funcții de ingineri sau directori la alte firme din Timișoara.

La Electromor cât ați stat?

► Cinci ani am stat și la Electromor. Am lucrat și la o secție a Electromotorului din Variaș, soția mea fiind medic și primind post acolo, tot în urma repartițiilor. Acolo am stat un an și am locuit în dispensarul uman, împreună cu soția. După care, soția a primit post la Recaş și așa am ajuns unde mă vedeți. Aici m-am angajat în domeniul meu, pe profil mecanic, la Agromec, la SMA Recaş. Și m-a prins revoluția. Am fost chiar de la început ales lider de sindicat, tot cam în perioada revoluției, reprezentant la nivel de județ al sindicatului Agromec SA Recaş și am înființat prima federație la nivel național-Federația Timișoara. Iar după doi ani, am ajuns primar în orașul Recaş, primul după Revoluție, până în 1996.

Aș vrea să vă întreb: ați regretat vreodată că ați părăsit mediul acela al Timișoarei în care v-ați format și vorbesc aici despre Electrotimiș, Electromotor, un mediu cu alte perspective, posturi de care mulți tineri ar fi ținut cu dinții?

► Nu, nu regret. Eu m-am născut la țară și am vrut mereu să mă așez într-un loc unde este liniște, să am curte, grădină. Nu m-aș vedea niciodată să stau închis în bloc. Mi-a plăcut mereu să am activitate, să interacționez cu oamenii; în localitățile mici te faci repede cunoscut și te împrietenești cu oamenii.

V-a adoptat Recaş, să înțeleg.

► Da, și m-a adoptat Banatul. Iar acum sunt viceprimar, după ce am fost consilier în unele perioade, după mandatul de primar.

Dialog CONSEMNAȚ DE IONELA-FLAVIA FANU

Medicul vă informează!

SE DISTRIBUIE VACCINURILE PENTRU NOU-NĂSCUȚI

DR. CARMEN POPESCU

Vaccinul hexavalent va fi distribuit pacienților de Unifarm, după ce Ministerul Sănătății a reziliat contractul cu Polisano, astfel că 255.000 de doze vor ajunge la pacienți în cel mult 20 de zile. În atenția tuturor cetățenilor este aspectul ce ține de redistribuirea vaccinului hexavalent care se administrează nou-născuților și combină, într-o singură doză, cele trei vaccinuri care se fac bebelușilor la vârsta de două luni, patru luni, șase luni și un an. Vaccinul este administrat împotriva difteriei, tetanosului, tusei convulsive, haemophilus, hepatitei B și

poliomielitei, și face parte din schema obligatorie de imunizare a copiilor. Ministerul a decis, prin procedură de urgență, atribuirea contractului către Unifarm, după ce a reziliat contractul-cadru cu Polisano, la finalul lunii august. Oficiali din cadrul Ministerului Sănătății au anunțat că este vorba despre 255.000 de doze de vaccin care vor fi distribuite, iar în caietul de sarcini este prevăzut faptul că acestea trebuie să ajungă la pacienți în cel mult 20 de zile. Această obligație de a furniza vaccinul are loc după o perioadă în care compania în cauză a întrerupt furnizarea vaccinului.

SERVICIUL SOCIAL RECAȘ ÎN SLUJBA COPIILOR

Andrei MARIAN

Într-o vizită scurtă la biroul Serviciului Social din cadrul Primăriei Recaş, am fost interesați să aflăm ce parte a serviciilor sociale se dezvoltă în cadrul acestui departament. Astfel, doamna Eleonora Știrbu, șef al Serviciului Social din cadrul Primăriei, ne-a înștiințat că departamentul de care domnia sa se ocupă dezvoltă „aceea parte a serviciilor adresate copiilor cu risc de separare, colaborăm foarte bine cu cei de la Direcția Socială de la nivelul județului și, în colaborare cu ei, ducem munca de prevenție asu-

pra separării copilului de familie. Nu ne reușește de fiecare dată, avem și cazuri de abandon, dar cele mai multe cazuri sunt de risc-separare, adică cei mici sunt în familii cu risc de separare, nu au ajuns încă să fie abandonați, iar pentru cazurile cu abandon, sunt aici de 20 de ani, pot spune că sunt aceleași care se mențin. În general, e vorba de familiile care tranzitează comunitatea Recaş, aici fiind mai multe ferme viticole și agricole, și atunci ei vin și cu problemele lor. Stau o perioadă de timp, atât cât beneficiază de un loc de muncă, doar pe perioada sezonului agricol, după

care pleacă, doar că stând în localitate pe această perioadă, sigur, intră în atenția noastră, mai ales, având în vedere că au și copii.

În schimb, în privința cazurilor noastre, iar când spun „cazurile noastre” mă refer la familiile stabilite în Recaş și care aparțin comunității, pe care încercăm să le menținem pe linia de plutire, ele sunt aceleași. Găsim diverse metode să-i sprijinim pentru a nu renunța la copiii lor.

Eu cred că această parte a serviciului social, legată de copii în situații de risc de orice formă, este cea mai sensibilă parte a activității.”

Foaiia de Deta

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

CAMPIONATUL DE FOTBAL MARACANA 2016

Ada MAXIM

Campionatul de minifotbal Maracana a arătat încă o dată că sportul și fair play-ul pot merge mână în mână. Evenimentul sportiv, organizat de Consiliul Local și Primăria orașului Deta, s-a desfășurat în 29 august, fiind deja o tradiție. Cu această ocazie, publicul și amatorii de fotbal au putut să își demonstreze abilitățile, să facă mișcare sănătoasă pentru organism și să socializeze cu persoanele care împărtășesc aceeași bucurie, cea a jocului. La finalul campionatului, câștigătorii au fost răsplătiți cu diplome, cupe, figurine și mingi de fotbal.

Fotbalul este o tradiție la Deta, după cum o arată și autoritățile orașului. Primul club

sportiv din oraș a fost înființat în 15 mai 1921, sub denumirea de Clubul Athletic Deta, și avea printre alte secții și secția de fotbal încă de la înființare. Perioada cuprinsă până în anul 1940 este marcată de o explozie de echipe, unele dintre acestea fiind constituite chiar pe criterii etnice. Mult mai târziu, în anul 2006, s-a înființat Asociația Sportivă Fotbal Club Deta, sprijinită de Consiliul local și de către investitori locali, iar din anul 2013 s-a înființat Asociația Sportivă Orășenească Deta, în cadrul căreia își desfășoară activitatea trei secții: de fotbal, handbal și kickboxing.

PRIMĂRIA DETA VĂ RĂSPUNDE!

Ada MAXIM

Autoritățile locale din Deta au luat din nou poziție față de sesizările făcute de unii cetățeni cu privire la anumite probleme din oraș, aducând lămuririle necesare, după cum obișnuiesc să facă, pe site-ul oficial al Primăriei, arătând că sunt mereu la dispoziția cetățenilor și pentru a răspunde la întrebări. De această dată, reprezentanții primăriei fac lumină cu privire la o chestiune reclamată pe terenul de fotbal Maracana. „În legătură cu postarea domnului Ciprian Nistor pe rețeaua de socializare Facebook, care face referire la substanțele toxice ce sunt depozitate în spatele terenului de fotbal „Maracana”, facem precizarea că este vorba de praf de calciu, praf care este folosit pentru reglarea PH-ului solului și care nu este toxic. Dacă domnul Nistor are date privind alte substanțe toxice care sunt în acea zonă, îl rugăm să ni le pună la dispoziție”, transmit reprezentanții Primăriei Deta.

DIANA MIHAI

Comisia de Automobilism și Karting Timiș a organizat o nouă etapă din acest an a campionatului (CAKT), cea cu numărul șapte, la Deta, unde, în 3 septembrie, în intervalul orar 9 – 15, a avut loc un adevărat spectacol automobilistic. Competiția a spart monotonia specifică zilelor de sâmbătă și a oferit publicului aflat de-a lungul traseelor unde s-au desfășurat cele patru probe speciale un regal al cailor putere, organizatori fiind Primăria Deta, Auto Club Rally Timiș și Comisia de Automobilism și Karting Timiș, cu sprijinul Consiliului Local Deta, al Consiliului Județean Timiș, al Inspectoratului pentru Situații de Urgență Banat, al Inspectoratului Județean de Jandarmi Timiș, al Inspectoratului Județean de Poliție Timiș și al Poliției Deta, dar și al Poliției de Frontieră Deta, și al sponsorilor, mereu aproape. Piloții de raliu și micuții de la karting înscriși în concurs și-au măsurat din nou forțele în viteză și îndemănare, arătând încă o dată că în Timiș dragostea pentru automobilism este la loc de cinste, cei mai buni fiind premiați în cadrul unei festivități care a avut loc la Restaurantul Parc din Deta.

Surprize au fost pregătite și pentru spectatori. La inițiativa Primăriei și a Consiliului Local Deta a fost organizat și un promo de Karting agrement gratuit pentru copiii orașului, după finalizarea etapei de campionat de karting.

DATE DE CONTACT PRIMĂRIA DETA

Telefon: 0256 390466; 0256 390606
Fax: 0256390511
Telefon: 0256390466 - secretariat;
0256390606 - poarta
Fax: 0256390511
Adresa: Deta, str. Victoriei, nr. 32,
cod 305200, jud. Timis
E-mail: primaria_deta@net69.ro;
pdeta@online.ro

ONOR EROILOR CĂZUȚI PENTRU ÎNTREGIREA ROMÂNIEI, LA DETA

Ada MAXIM

Sacrificiul suprem făcut de ostașii români în luptele la care au fost chemați pentru popor nu poate fi niciodată răscumpărat. Nouă, celor rămași să îi amintim, ne revine datoria morală de a le cinsti memoria. Astfel, Ministerul Apărării Naționale prin Garnizoana Timișoara a organizat în 26 august, orele 10, la Monumentul Eroilor din Parcul Anton Kratzer, din Deta, manifestarea prilejuită de aniversarea Centenarului Primului Război Mondial și Restirea solemnă a numelor eroilor căzuți pentru întregirea României. Împreună cu autoritățile locale, cetățenii orașului au participat la această comemorare, plecându-și frunțile în semn de

respect și înălțând o rugăciune pentru odihna ostașilor martiri.

Foaia de Topolovățu Mare

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

IOAN CEL BUN LA HRAMUL BISERICII DIN IOSIFALĂU

15 august, pe cuprinsul Banatului bat clopoțele bisericilor strămoșești, chemând oamenii la sărbătoare. Oamenii locului și goștii lor. La această a treia mare sărbătoare a creștinătății ortodoxe, Adormirea Maicii Domnului, am decis să ne îndreptăm pașii spre unul dintre cele mai frumoase sate ale Banatului de pustă: Iosifalău, sat aparținător comunei frunțase Topolovățu Mare. Un sat mic, cu oameni gospodari, care au reușit să își exprime mândria de a fi cetățeni ai acestei așezări cum nu se poate mai frumos.

De la mic la mare, localnici în straie de sărbătoare se zăresc din depărtarea drumului. Străbătem ulița satului pentru a lua parte la începerea sărbătorii ce s-a desfășurat la „Biserica de Lemn” a satului. Biserica, locul de obârșie a bucuriei neamului românesc.

Cu o clipă înainte de ora fixată, spre cinstea tuturor celor prezenți, sosește Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Ioan. Sau, așa cum l-a numit scriitorul Vasile Todî într-un recent articol, Ioan cel Bun. La intrarea în vorețul Bisericii, copiii satului, îmbrăcați în frumosul costum popular, specific zonei lor, avându-l alături pe fostul lor dascăl, Ovidiu Doța, primar azi, îl întâmpină cu flori pe înaltul oaspete. Oamenii satului și goștii lor se închină cu adâncă smerenie. Alături de Înaltpreasfinția Sa, domnul Ovidiu Doța, primarul comunei, președintele Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, domnul Vasile Todî, și vicepreședintele Consiliului Județean Timiș, domnul Traian Stancu.

„DUMNEZEU M-A CREAT ȘI PE MINE CA PE ORICARE DIN CEI CARE NE PRIVESC!”

Om cu studii strălucite de Biblică, Orientalistică și Egiptologie desfășurate la Ierusalim și încununat cu două doctorate, Înaltpreasfințitul Părinte a vorbit, la sfârșitul slujbei, în sfântul lăcaș devenit neîncăpător cu acest prilej, celor prezenți. Înaltpreasfințitul Ioan, un om la care modestia este un mod de comportament cotidian. Spunea odată: „Între

mine și oricare om nu este nicio deosebire. Dumnezeu m-a creat și pe mine ca pe oricare din cei care ne privesc. Avem lacrimi și noi pe obraz, ne înseninăm și ne bucurăm când auzim lucruri bune din societate și din viață, și ne întristăm de fiecare dată când vedem că în lume se petrec atâtea și atâtea necazuri.”

Adevăr spunea. Un adevăr pe care l-am remarcat toți cei aflați înaintea Înaltpreasfinției Sale. Un moment unic pentru istoria acestei așezări în care, pentru întâia oară, un înalt ierarh cinstește cu prezența sa oamenii locului, vorbindu-le la început despre însemnătatea zilei de 15 august, despre bucuria de a avea ocrotirea divinității, precum și despre îndatoririle pe care noi, cetățenii, le avem unii față de ceilalți, dar și față de Dumnezeu.

Câteva din învățămintele Înaltpreasfinției Sale trebuie amintite și redată întocmai: „Fericit este acela care nu o uită pe aceea care este Maica maicilor noastre, Născătoarea de Dumnezeu. Tot astăzi, v-aș putea spune că este ziua mamelor noastre, care au trecut de aici în Împărăția lui Dumnezeu. Iar, Mântuitorul nostru, Iisus Hristos, ne-a încredințat că atunci când nu vom mai avea mamă aici pe pământ s-o avem pe Maica Lui. De aceea, să ne rugăm Maicii Domnului, atât cei care nu mai avem mame, cât și cei care mai avem mame, să ne ocrotească așa cum L-a ocrotit pe pruncul Iisus.” Iar spre final, Înaltpreasfințitul Părinte cu voce tremurândă, vizibil încărcat de emoția momentului și a întâlnirii cu clericii, a transmis probabil unul din cele mai importante lucruri pe care noi, toți, ca și cetățeni ai României, nu trebuie să ne permitem să îl omitem: „Rugați-vă la Dumnezeu să ne păzească de cel rău, și rugați-vă pentru această dulce patrie, România, și fie ca Domnul Dumnezeu nostru, împreună cu Maica Domnului să ocrotească țara noastră de tot ce este rău.”

Această „dulce patrie”, dacă urmăm îndemnul lui John Perkins și privim la lanțurile muntoase ale lumii, vom vedea că ele formează o cruce, iar patria noastră se află chiar în mijlocul ei. *Cu adevărat România are o istorie de miracole. Aveți sfinți care au făcut minuni, aveți preoți care au făcut minuni, aveți localnici care chiar recent au făcut minuni, oprind exploatarea de aur de la Roșia Montană, sublinia odată admirativ același Perkins.*

TOTUL SE FACE DOAR SEMĂNÂND DRAGOȘTE, NU URĂ ȘI TRĂDARE!

Cerându-l, la sfârșit, aproape pe președintele Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, Părintele Mitropolit l-a îndemnat înaintea tu-

Părintele Mitropolit alături de oficialități

turor: „Frate Vasile, tu să slujești cu credință, cu condeiul și cu mintea ta pe Maica noastră, România”.

Închid ochii, în biserică glasurile proaspete ale copiilor care cântă și armoniul se revarsă de sus, din chorostas, și vălurește aerul călduț. „Acesta este glasul lui Dumnezeu, mă gândeam, acesta este glasul neamului românesc.” La ieșirea din biserică, fețele oamenilor strălucesc de parcă toți se gândesc la Dumnezeu. În urma lor, în biserică se simte o mireasmă ca de miere, ca de ceară, ca de trandafir. Mireasma sfințeniei.

Binecuvântând și dăruind icoane tuturor la plecare, Înaltul Ierarh a îndemnat oamenii la bucurie creștină în vorețul Bisericii. Cinstea jocului strămoșesc, a jocului popular de deschidere a rugii, le-a fost oferită elevilor școlii din Iosifalău. Vor trece anii, copiii de azi ai satului Iosifalău vor fi părinți, vor fi bunici și vor povesti urmașilor urmașilor lor această zi în care, din vorbele Părintelui Mitropolit, au înțeles că totul, dar absolut totul se face doar semănând dragoste, nu ură și trădare.

Se înserează, străzile Iosifalăului sunt pline de oameni. Gazdele își însoțesc goștii la Căminul Cultural. Deasupra lor, cerul presărat cu stele mai scânteietoare decât orice bijuterie a pământului. Răcoarea nopții se face simțită plăcut. Iasomia ce urcă pe gardurile grădinilor răspândește o aromă seducătoare. În mijlocul oamenilor, preotul satului. Neamul românesc se bucură la el acasă.

Parafrazându-l pe actorul Ludovic Antal, artistul cu un glas ca bulboanele Siretului, pot spune că un om care iubește Biserica nu poate face niciodată rapăn pe suflet. Se poate vorbi de o putere terapeutică a credinței. Iar atunci când vrei să-ți speli gândurile, limba și buzele de cuvinte josnice, recită o strofă din Eminescu. Și când vrei să-l simți pe Dumnezeu aproape, vino în Biserica din Lemn de la Iosifalău.

Domnul primar, mereu alături de elevii săi dragi

Foaia de Victor Vlad Delamarina

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

Zi de mare fast la Honorici

Vlad Delamarina. Destinația noastră a încununat un drum pe care imaginile câmpiei scaldate de soarele domol, întrerupt pe ici și colo de vântul potolit. Panorama fabuloasă ne-a îndrumat pașii spre o locație pe măsura așteptărilor. Localitatea Honorici este locul în care copacii se înalță impetuos către albastrul cerului nepătat de agitația orașului, locul în care sunetul se răsfrânge în văzduh cu altă intensitate și ajunge la urechile oamenilor mult mai clar.

A vorbi despre vatra satului românesc, despre istoricul satelor noastre, tradiții, cultură, despre tot ceea ce cuprinde satul românesc, nu e ușor. Prin urmare, nu e lucru simplu să discutăm despre ziua de Rugă în satul Honorici, ea reprezintă un eveniment important, o sărbătoare cu răsunet pe întreg anul, în care ritualul de punere laolaltă a oamenilor trebuie respectat și pomenit cu sfințenie.

Așa cum nota Lucian Blaga în unul din cele mai cunoscute poeme: „veșnicia s-a născut la sat”, în Sufletul satului, ne putem raporta la satul românesc ca la locul în care timpul ia o altă însemnătate. Satul, pe parcursul mai multor secole, ne apare ca un univers în sine, același în timp și spațiu. Nicio lege din afară, atâta timp cât a fost considerat drept unicul rezervor spiritual al societății, nu i-a putut afecta destinul într-un mod radical pentru că și le avea pe ale sale: obiceiuri, tradiții, orientări clare, logice, verificate de vreme și capabile să dea răspuns în stil propriu gândirii tradiționale, oricărui aspect al existenței. Însă, din nefericire unele din aceste considerente au fost uitate. Toate aceste aspecte ne-au făcut să privim asupra satului Honorici cu o altă aură, să-i căutăm și admirăm obiceiurile rămase, să contemplăm asupra oamenilor gătiți de sărbătoare și adunați în mijlocul satului pentru a celebra ziua lor.

Personalitate importantă pentru toposul satului Honorici, comuna Victor Vlad Delamarina, domnul primar Ioan Cristian Cardaș, și-a făcut timp pentru a transmite câteva vorbe despre ceea ce înseamnă pentru dânsul și administrația locală ziua de 8 septembrie.

Profitând de o zi de 8 septembrie absolut minunată, în care soarele nu a omis să se arate și a creat o atmosferă fascinantă de toamnă, ne-am îndreptat în apus de soare către satul Honorici, comuna Victor

Domnule primar, iată-ne într-o zi importantă pentru toți creștinii ortodocși, Nașterea Maicii Domnului. Iar pentru locuitorii satului Honorici, în fruntea căruia vă aflați, are încă o însemnătate deosebită această zi, aici sărbătorindu-se Ruga localității. Cum anume v-ați pregătit pentru această zi?

► În primul rând, țin să menționez că Ruga în satul Honorici s-a organizat prin colaboarea Primăriei comunei Victor Vlad Delamarina, a membrilor din Consiliul Local, reprezentați de domnul Carol Piesz, precum și cu ajutorul și sprijinul locuitorilor de aici, pe care ne-am putut baza cu desăvârșire. În al doilea rând, pregătirile au fost bine puse la punct de ceva vreme, stabilindu-ne contribuția și datoria față de cetățenii acestei așezări încercând să-i bucurăm prin diversele activități promovate.

Cu ce s-a început?

► Activitățile pe care le-am întreprins au

Andra David, o tânără cu care ne mândrim

început cu slujba ce s-a ținut la biserica satului de dimineață, mai apoi, locuitorii având la dispoziție prânzul pentru a lua masa în familie, alături de goștii lor mult iubiți, iar seara sunt așteptați la Ruga satului începând cu ora 19:00 pentru a se distra și a se bucura.

Cine sunt artiștii invitați să bucure cetățenii satului Honorici?

► În acest an, ne va cânta domnișoara Andra David, acompaniată de formația sa. Important de menționat e faptul că Andra este o persoană cu care ne mândrim foarte tare, ea fiind chiar de aici din localitate, această zi fiind și pentru ea o ocazie potrivită de a fi alături de oamenii dragi pe care îi bucură așa cum doar un fiu al satului poate să o facă.

Știind că fiecare zonă are propriile sale obiceiuri în zilele de sărbătoare, aș dori să vă întreb care sunt obiceiurile acestei așezări în ziua de Rugă?

► Dacă ne pare rău de un lucru acela este faptul că obiceiurile sunt pe cale de dispariție.

„Bat clopocili, bat întruna, / țărani givănesc cu domni / dă sus, pră tot, aruncă Luna / lumina aorului tomnii!”

Probabil că acest fapt se datorează schimbării generațiilor care nu au apucat să înglobeze ceea ce bătrânii obișnuiau să facă în astfel de zile. Prin urmare, de câțiva ani obiceiurile au început din ce în ce mai mult să se împuțineze, iar acum ceea ce a mai rămas este reprezentat de Hora Bătrânească din sat, care pornește la biserică în ziua Rugii, precum și așteptarea goștilor și mersul cu aceștia la Ruga satului pentru a se întâlni cu alte familii și familii.

La final de dialog, ce le transmiteți locuitorilor comunei pe care dumneavoastră o conduceți?

► Întâi aș dori să urez un călduros „La mulți ani!” tuturor celor ce poartă numele Sfintei Maici a Domnului, precum și tuturor cetățenilor cărora le transmit să aibă încredere în votul acordat, deoarece în continuare eu, eu și administrația administrația locală vom face tot ce am promis și ne vom susține cetățenii în orice ar avea nevoie.

La finalul zilei, exact în cea secundă înainte de plecare, sentimente amestecate, de tresărare și conștientizare, le simțeam mai puternic. Lăsam în urmă trăiri, amintiri, emoții - bogăția umană pe care cetățenii din satul Honorici, comuna Victor Vlad Delamarina ni le-au amintit. Cei cu care am avut onoarea să interacționăm, în frunte cu domnul primar Ioan Criastian Cardaș, ne-au amintit bucuria de a fi împreună cu neamul, cu oamenii dragi. Ne-au arătat că băncile din fața porților nu trebuie să fie goale, că tihna cu care așteaptă petrecerea organizației de autorități locale vine din conștiința lor specifică. Aici, sunetul clopotului prinde o altă însemnătate și atunci când bate de sărbătoare amintește de puterea neamului românesc, care nu este altceva decât un petic de rai efemer.

Foaia de Vermeș

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

Prin intermediul jurnalului „Banatul”, mulțumesc Consiliului Județean Caraș-Severin pentru sprijin!

Ion Iacob DAMIAN - primarul comunei Vermeș

Cobor spre Vermeș, la ceasul răsăritului. Oamenii locului sunt de mult la holde. Străzile curate ale Vermeșului miros a prună coaptă...

La intrarea în curtea administrației comunale, sunt plăcut surprinsă de

haina nouă a clădirii, de frumusețea parcului. Mâna de gospodar încercat a domnului primar Ion Iacob Damian se vede la tot pasul.

Primitor, curtenitor și deschis dialogului, edilul ne primește cu aceeași nedezmințită amabilitate.

Domnule primar, este prima noastră întâlnire după recâștigatele alegeri. Se muncește la Vermeș, domnule primar...

► La Vermeș s-a muncit, se muncește și se va munci în continuare. Chiar ieri (17 august - n.n.) am fost la București, la Ministerul Dezvoltării, la Compania Națională de Investiții.

Să nu spuneți că vă îngrijiți și de...

► Ba da! Vedeți, noi avem grijă și de ce nu ne aparține nouă. Vorbesc despre „marele” nostru drum, care traversează comuna: DJ 572, despre care am vești bune. Deja s-au făcut lucrările topografice și avem autorizația de construire pentru drum. S-a prins pe ordi-

nul ministrului și în toamna aceasta se va apuca și de DJ 572.

Aș vrea să știe cititorii noștri ce e acest „DJ 572” și de ce este important acest drum?

► DJ 572 este un drum județean care leagă județul Caraș-Severin de județul Timiș și face legătura cu autostrada. Este un drum de mare importanță.

Un obiectiv, cu adevărat, important. Mai aveți și altele?

► Mai avem câteva obiective frumoase pe care le vom derula. Am terminat căminul despre care am tot discutat. V-am spus că suntem într-o continuă activitate. Mai sunt și câteva străzi, apoi un drum pe fonduri europene, pe măsura 1.2.5.

În ce fază sunteți?

► În cazul drumului, suntem în faza de licitație a lucrărilor. Sperăm să reușim să fina-

Sediul administrației noastre

lizăm și acest drum.

Domnule primar, se aude, la o depărtare de câteva zile, un clinchet de clopoțel...

► Frumos ai spus, Ionela, iar eu te asigur că școlile din comuna Vermeș sunt pregătite pentru începerea anului școlar, curățenia s-a făcut. Din luna august a început programul de curățenie în toate școlile!

Anul trecut, în toamnă, am reușit să betonăm curtea școlii, iar lemne avem asigurate și pentru iarna următoare!

Vechiul obicei al primarului Damian.

► Da, vechiul obicei: să aducem lemnele de pe un an pe altul. La fel facem și la primărie, și la grădiniță. La Ersig avem o centrală pe curent electric. E mai bine, poate puțin mai costisitoare.

Sunteți un om care vă apropiați cu multă prietenie de toate sectoarele și instituțiile comunei. Dar cu precădere de școală și biserică.

► Da. Toate bisericile, de când mă aflu la conducerea administrației locale, sunt sprijinite de noi. La Izgar, spre exemplu, am făcut iconostasul bisericii și la anul sperăm să îi putem ajuta și pentru exteriorul bisericii. Am discutat cu preotul. La Vermeș la fel. De altfel, biserica din Ersig e un monument istoric. Este cea mai frumoasă din zonă.

Dialog CONSEMNAȚ DE IONELA-FLAVIA FANU

MARE SĂRBĂTOARE LA ERSIG

IONELA-FLAVIA FANU

Satul Ersig, aparținător comunei Vermeș, a îmbrăcat straietele de sărbătoare, întâmpinând cum se cuvine praznicul Maicii Domnului.

Două zile au sărbătorit ersigenii, în 15 și 16 august, așa cum numai în Banatul de munte se țin sărbătorile. Au inaugurat cu această ocazie Căminul Cultural, care a vibrat sub pătima jocului și a spiritului de bănațean fălos. Două zile în care tradiția a fost pusă la loc de mare cinste, cum se obișnuiește în comunitatea ersigeană. Porturile populare bănațene au strălucit sub razele soarelui, puse acolo parcă

înadins de o mână cerească. Au tresălat inimile pătimașilor între vârtejul jocului de doi, joc de munte, și sorocul așezat de câmpie.

Satul a avut parte de o surpriză - un invitat special. Domnul Sorin Loga, vicepreședintele românilor din Montreal, Canada, a făcut cinste comunității cu prezența sa, a încântat spectatorii cu un recital de poezii și s-a lăsat cuprins în hora de bucurie a consătenilor, cu mândrie pe chip și în suflet, și cu dorul copilului plecat departe, dar care nu-și uită obârșia.

Sărbătoarea s-a încheiat la lăsatul zorilor, însă veselie și entuziasmul petrecăreților se păstrează încă, neîntinate de grijile cotidiene.

Acesta e sufletul bănațean! Mândru, vesel și mereu binevoitor.

ÎN ATENȚIA LOCUITORILOR COMUNEI VERMEȘ

MARE ATENȚIE LA INSTALAȚIILE ELECTRICE!

Dinstalațiile electrice defecte sau improvizate, suprasolicitate sau cu siguranțe supradimensionate, pot produce scurtcircuite sau flăcări urmate de incendii.

Vă rugăm să rețineți și să luați măsurile de siguranță pentru a preveni evenimente de acest fel. Nu folosiți instalații improvizate, nu le suprasolicitați, folosiți la tablourile electrice numai siguranțe originale și calibrate și protejați-le cu carcase. De asemenea, nu lăsați

în priză, fără supraveghere aparatele electrice. Pentru verificări și reparații la instalațiile electrice apelați numai la personal calificat și autorizat.

Siguranța NU e un joc de noroc!

CAMPANIE DERULATĂ IGSU

Foaia de Coșteiu

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

Avem o colaborare bună cu domnul primar!

Mariana ARDELEAN - secretarul comunei Coșteiu

Marele Rabindranath Tagore spunea că „bărbații creează prin imaginație, însă femeile creează prin iubire.” Secretarul Primăriei, doamna Mariana Ardelean, este dovada de netăgăduit că Tagore a avut dreptate; cu o vastă carieră în spate este astăzi unul dintre oamenii vitali pentru comuna pe care, alături de domnul primar, o administrează. Mai mult decât atât, este o mamă mândră și dedicată, o femeie în adevăratul sens al cuvântului. Am avut plăcerea de a purta o scurtă conversație cu domnia sa, pe care o împărtășim și cu dumneavoastră.

Doamnă, sunteți secretara Primăriei Coșteiu. De unde sunteți de loc?

► Din Lugoj sunt.

Deci dumneavoastră sunteți, după cum spune mult stimatul nostru primar de la Lugoj, Francisc Boldea, din capitala Banatului. Pentru cititorii noștri, povestiți-ne câte ceva despre dumneavoastră și despre parcursul profesional. Cum ați ajuns să activați ca funcționar public la Coșteiu?

► La început am fost jurist la o firmă priva-

tă, iar în urmă cu șapte ani am decis, având în vedere că am stagiul pe profesia de științe juridice și master în administrație, să mă îndrept spre domeniul administrației publice. Pentru a putea să desfășor o asemenea activitate, așa cum prevede și legislația română, în 2008 am participat la un concurs organizat de Agenția Națională a Funcționarilor Publici, la București. Din fericire, și nu cu puține eforturi, am promovat concursul și am obținut postul de secretar al unității administrative a comunei Coșteiu în ianuarie 2009.

Doamna secretar, ați fost în București. Nu ați cochetat cu ideea de a rămâne în capitală?

► Nu, nu a fost cazul fiindcă fusesem deja stabilită la Lugoj, îmi întemeiasem o familie, am un băiat care mi-a dus dorul în perioada cât am fost la București. Băiatul era la vârsta aceea critică, avea 14 ani, vârsta la care copiii au cel mai mult nevoie de părinți, de atenție și îndrumare.

Îmi e greu să cred că poți sta de vorbă cu o mamă fără să o întrebi despre copii. Ce face băiatul dumneavoastră, doamnă?

► Momentan, băiatul meu este student și încă unul cu care mă mândresc. A absolvit anul al treilea al Facultății de Inginerie și Management în Producție, în cadrul Universității Politehnice, și lucrează cu jumătate de normă, stu-

dent fiind, la firma Continental, la Timișoara. Pot să spun că deja s-a integrat în domeniul pe care îl studiază, îi place și este convins că va face carieră în domeniu. Un atu pe care îl are este faptul că a absolvit un liceu în limba maternă. Cu toate că nu avem etnie germană, am considerat că îi va fi de mare folos să cunoască această limbă, dovadă stă faptul că acest criteriu a fost decisiv în cadrul concursului pentru postul pe care lucrează acum.

De la venirea în localitate lucrați cu același primar. Să vă mai întrebăm cum colaborați?

► Avem o colaborare foarte bună. Și eu m-am implicat foarte mult când am venit. Pot spune că am stat în primărie zi-lumină aproape doi ani, până am reușit să pun la punct totul. Când preiei, probabil cam orice compartiment, trebuie să îl aduci la zi ca să poți să continui activitatea.

Iată-vă și după recente alegeri în aceeași formație.

► Da. Alături de domnul Carebia, care este un om deosebit și un edil experimentat. Pentru mine este un avantaj faptul că a fost reales, pentru că dumnealui cunoștea problemele care sunt sau, mai corect spus, chestiunile de care trebuie să ne ocupăm și care necesită timp.

Dialog CONSEMNAȚ DE
IONELA-FLAVIA FANU

EI SUNT CONSILIERII NOȘTRI

TRANSPARENȚĂ DECIZIONALĂ

În temeiul prevederilor art.31 alin.5 din Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul Local al comunei Coșteiu, având în vedere procesul verbal al Comisiei de validare, a adoptat HOTĂRÂREA privind validarea alegerii consilierilor locali.

S-au validat în urma acestei hotărâri mandatele următorilor consilieri:

Baba Ioan Daniel
Blajovan Ionel

Boitos Dan Victor
Bucur Ioan Adrian
Ciresan Viorel Ioan
Jurjoni Oana Stancuța
Lelescu Constantin
Madaras Andreea Iulia
Marton Benjamin
Margan Gabriel Mihai
Milici Marius Vasile
Podean Marinică Dorinel
Stanimirescu Sorin Petru

NOUȚĂȚI LA ÎNCEPUTUL ANULUI ȘCOLAR

JOVANA STAN

Anul școlar 2016-2017 vine cu câteva modificări în scopul eficientizării procesului instructiv-educativ.

Iată câteva dintre acestea: se va aproba un Statut al Elevilor, tinerii claselor a XI-a și a XII-a vor primi manuale gratuite, costurile cu naveta se vor deconta integral, ponderea mediei claselor V-VIII la admiterea la liceu a fost redusă la 20%, iar programul „Școala Altfel” se va întinde pe durata a 5 zile lucrătoare, lăsând la decizia conducerii școlare perioada pentru derularea programului. Pe lângă aceste modificări, se dorește profesionalizarea managementului școlar, fără intruziuni de ordin politic. De asemenea, birocrăția va fi redusă pentru ca dascălul să își poată pregăti și preda lecțiile astfel încât să obțină rezultate.

ÎN ATENȚIA PĂRINȚILOR

COMPUTERUL-PRIETEN ȘI DUȘMAN

DR. CARMEN POPESCU

Am ajuns vârsta la care computerul este vital în activitatea cotidiană. Oricât de mult ne-ar ajuta în viața de zi cu zi, iată că expunerea îndelungată în fața ecranului poate avea și numeroase riscuri. Cele mai des încercate afecțiuni, încă de la vârste fragede, sunt durerile de spate, gât, umeri sau brațe.

Pentru a preveni durerile musculare și articu-

lare, adoptați o poziție de lucru potrivită, într-un scaun confortabil, care să se potrivească cu aspectul natural al curburii coloanei vertebrale. De asemenea, este indicat să țineți picioarele pe podea, formând prin poziția lor un unghi de 90°.

Privind constant ecranul computerului, este posibil ca ochii să devină uscați sau să lăcrimeze, manifestându-se prin aceste senzații sindromul ochilor uscați. Protejați-vă vederea prin perioade regulate de odihnă și prin menținerea calculatorului la o distanță

de cel puțin un braț față de dumneavoastră.

Alte riscuri cu care ne confruntăm ca populație puternic tehnologizată sunt circulația proastă a sângelui, cauzată de șederea îndelungată, senzația de slăbiciune ca efect a unui aport energetic scăzut și pericolul obezității.

În cazul în care vă confrunțați cu una sau mai multe dintre aceste senzații pe o perioadă mai lungă de timp, nu ezitați să contactați medicul de familie.

Foaia de Bata

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

Bata. Deasupra acestei așezări cerul e limpede ca eșarfă unei fete bătene: limpede și albastru. Oamenii își poartă pașii din țarină spre casă. E vremea amiezii. La primăria comunei, domnul inginer Ioan Micurescu, cel eternizat într-un admirabil roman de scriitoria Delia Micurescu, membru al Uniunii Scriitorilor din România, mă așteaptă în biroul său, purtând amprenta unei simplități care îi face cinste.

Domnule primar, ne revedem după atâta și atâta vreme, regăsindu-vă în pragul unui festival pe care îl girați de ani și ani cu numele, cu priceperea de amfitrion și cu omenia dumneavoastră.

► Am ajuns la a noua ediție.

Cum, domnule primar, așa repede trec anii?

► Trec, Ionela dragă. Și în acest timp, festivalul este cuprins în calendarul manifestărilor culturale ale județului Arad.

Cine organizează acest eveniment?

► Organizatori sunt Consiliul Județean Arad, Centrul Cultural Județean Arad, Asociația vânătorilor și pescarilor din acest județ și, pentru că locația este Bata, Primăria comunei Bata.

Ce program pregătiți pentru cea de-a noua ediție?

► Programul este oarecum la fel, în mare, față de celelalte ediții, cu aceleași probe: proba la ceai, unde până acum au fost mereu în jur de 20 de grupe de vânătoare care vin să gătească specificul culinar al zonei lor. Toți se străduiesc să facă un meniu cât mai bun și gustos.

O misiune grea pentru juriu.

► Fără îndoială. Este și o sarcină grea a celor care jurizează pentru a nominaliza un anume ceai ca fiind cel mai bun. Apoi, avem fiecare grupă care expune în fața cortului trofee, tot așa, specifice zonei de unde vine, vânatul care e cu pondere, dar nu numai. Sunt alții care merg dincolo de granițele României, în Africa, și, dacă împușcă acolo, adună trofee și le expun cu acest prilej, nu pentru a fi măsurate în concurs, ci pentru expoziție, pentru a ne fâli cum îi stă bine bănățeanului cu realizările noastre pe acest segment al sportului cu arma de vânătoare.

Apoi, în acest an avem ca și la celelalte două ediții „Clubul șoimarilor” care va prezenta o demonstrație cu șoimi, extrem de interesantă. Din păcate, eu nu am văzut niciuna dintre demonstrații, fiind gazdă am fost prins cu celelalte activități de organizare și nu am putut, aici la Bata, să urmăresc acest punct de mare atracție cu șoimi.

Spuneți-mi cu ce element inedit ne veți surprinde?

► Ineditul la ediția din acest an va fi asigurată, ca să mă exprim astfel, de Federația Română de Tir cu Arcul care a pregătit o tragere demonstrativă. Avem, de asemenea, o probă mult îndrăgită, care se numește „hărțuire la țarc a unui mistreț”. Aici mistrețul nu mai este în contact direct cu câinele care îl hărțuiește, el va sta într-un țarc mai mic și doar în afara lui se va afla și câinele.

De unde vin câinii pentru această probă?

► Vin din 11 județe. Este unul din cele mai interesante puncte ale festivalului, urmat de prezentarea raselor de câini.

Frumoase momente în care vom vedea cum lucrează câinii specializați pentru anumite specii de vânat. Va avea loc și premiarea acestora și, la final, un spectacol folcloric cu muzică de-a noastră din Banat, final încununat cu un foc de artificii,

ca la fiecare ediție.

Deschiderea?

► Deschiderea sărbătorii va avea loc la ora 13, în ziua de 25 septembrie.

Bănuiesc că și această ediție va fi onorată de mari personalități din diverse domenii de activitate, printre acestea și politicieni.

De-a lungul vremurilor, am văzut că mulți politicieni au îndrăgii acest sport și participă și ei, dar nu vrem să transformăm această întâlnire într-una cu iz politic. Aici, de regulă, vorbesc vânătorii...

Câte zile ține acest festival al Dianei?

► El se desfășoară pe parcursul a două zile, și pentru aceasta, înainte de deschiderea oficială va fi una a prezentării raselor de câini. Vin participanți din străinătate, din Germania, Italia, Ungaria, cu mulți câini și nu poți să îi limitezi; de aceea, am hotărât ca prezentarea raselor de câini să aibă loc înaintea deschiderii oficiale.

Care a fost ediția cu numărul cel mai mare de vizitatori de până acum?

► S-a făcut o estimare în 2014 la 5000 de participanți, atunci a fost prezent și premierul Emil Boc.

Există un mesaj al acestui eveniment?

„Badea Ion”, mereu seducător, fermecător, o sursă de poveste frumoasă, în mijlocul oamenilor

► Mă bucur că îmi adresați această întrebare. Da, există un astfel de mesaj și din el trebuie înțeles faptul că vânătoarea nu e reprezentată, în cazul nostru, de dorința de a ucide cât mai multe animale, ci plăcerea de a ieși în natură și de a înfrunta neprevăzutul.

Nu v-am întrebat niciodată: cui datorați această pasiune?

► Domnișoară Ionela, în tinerețea mea, într-o seară, mergând prin centrul comunei, unde ne adunam toți tinerii, am văzut la un colț, la umbra unei case, doi vânători, pe brațele cărora, frunte, atârnavu țevile armelor de vânătoare. Atunci nu exista ca astăzi posibilitatea de a avea autorizații individuale. Era cu totul altfel. Și am dat binețe. De regulă, în satul meu se răspunde la salut. Și i-am spus tatălui meu că i-am văzut pe Ion și pe nea Bujor, care veneau așa și le-am dat „bună seară” și ei nu mi-au răspuns, dar am văzut țevile armelor și el mi-a spus: „Să nu mai povestești această întâmplare nimănui”. Dar vezi dumneata, ei erau vânători tradiționali, nu reprezentau un pericol pentru menținerea biodiversității. Nu. M-a marcat acea întâlnire și mult timp am reflectat la discreția la care m-a îndemnat tata. Peste ani, iată, am ajuns eu să țin flinta ruptă pe braț. Dar niciodată ca braconier.

La o expoziție cinegetică la Timișoara, am spus așa: „Tot ce vedeți aici expus este sigur din masivele din România. Nu e sigur că tot ce e aici a fost însoțit de autorizație.” Cineva de la presă

Și mort fiind, vânatul are dreptul la respect!

Ioan MICURESCU - primarul comunei Bata

mi-a luat un interviu în care oarecum mi-a spus că eu încurajez braconajul. Ferească Dumnezeu! Nu! Etica vânătoarească are legi scrise și nescrise.

Ce animale se pot întâlni în arealul cinegetic al zonei?

► Ca să ajung la răspuns, dă-mi voie să-ți povestesc o întâmplare regală.

Vă rog.

► Atunci când Maiestatea Sa a venit în țară pentru prima oară, a făcut și o vizită la castelul de la Bulci. A fost una de suflet, fără să fie organizată, dinainte plănuită. Când am auzit că vine Regele, toți sătenii din Bulci ne-am îmbrăcat în țoalele de sărbătoare și ne-am repezit acolo. Eu m-am îmbrăcat într-un costum de vânător, de gală. Acolo, în parcul castelului, prima dată a mers la biserică, i-a recunoscut pe cei care erau bătrâni, unul era podarul, compasul care îl ducea pe Maiestatea Sa când trecea de la Vărădia cu bacul. Și îi spunea Maiestatea Sa: „Să trăiți «fon amiral». La care bătrânul podar îi răspunde: „Maiestate, țineți minte când vă treceam Mureșul și odată v-am întrebant «de ce nu veniți mai des aici?»” Și regele nostru i-a replicat: „Țin minte, știu și ce ți-am răspuns: «Mi-e tare drag acest loc, dar treburi importante mă rețin la București.»”

Și acolo, la acea întâlnire, după ce am fost la biserică, în parcul castelului și-a aruncat privirea spre mine și apoi i-am „raportat” - ca în militarie - că administrez domeniile regale de pădure și întrebarea a fost așa cum ai rostii-o și dumneata: „Care este ponderea vânatului?” Și eu am răspuns că este mistrețul, potrivit evaluărilor făcute de noi. Regele a rămas surprins pentru că, în vremea Sa, căpriorul roșu era cel pentru care avea un adevărat cult.

Se poate arăta respect vânatului, domnule primar?

► Fără îndoială. Ține de etica vânătoarească. Vânatul și cu vânătorul suntem asemeni a doi lup-tători într-un ring. Și mort fiind, vânatul are dreptul la respect.

Cum se exprimă acest respect?

► Vânatul este mort, vânătorul nu îl duce la mașină și îl aruncă numaidecât. Cel care l-a împușcat ia o crenguță de brad sau de stejar, o unge acolo, punând-o, apoi, la pălărie. Există un ritual anume.

În anumite zone în Germania, am văzut mulți vânători care respectă extraordinar vânatul. Se cântă, acolo, fiecărui animal un fel de baladă, alta pentru fiecare, lucru tare frumos.

Organizați multe vânători, sunteți un amfitrion desăvârșit.

► Mulțumesc pentru apreciere. Una din vânătorile pe care le-am organizat eu cu parteneri străini, odată chiar cu „Consiliul Internațional al Vânătorii și Protecției Faunei Sălbatice”, era în anul în 2010, aici la Bata, o vânătoare reușită și onorată de reprezentanți a 16 țări. Atunci s-au aflat la Bata, cel mai mare număr de lorzi, conți, ambasadori, din câți a văzut pământul bătan vreodată. Dar cel mai important moment al prezenței lor aici, pe pământ românesc, a fost acela în care, la plecare, au mărturisit că România nu e cea pe care o povestesc răuvoitorii.

Domnule primar, sunteți o nescată sursă de inspirație. Mi-a făcut mare plăcere că am avut onoarea de a învăța atâtea lucruri de la un domn desăvârșit ca dumneavoastră. Mult succes și ne revedem cu ocazia festivalului!

► Vă așteptăm cu drag!

INTERVIU REALIZAT DE
IONELA-FLAVIA FANU

Foaia de Cenei

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

„SPIRITUL CENEIULUI ESTE RESPECTUL FAȚĂ DE CELĂLALT!”

ȘTEFAN RUTTNER

Zi frumoasă de vară cu iz de timide adieri tomnatice, cer senin cu bolta aurită de mărinimia soarelui și note muzicale venite parcă din străfundurile ființei șvăbești care, iată, încă respiră printre amalgame capricioase și frânturi ale istoriei veșnic prezente în viața Ceneiului. Acesta e cadrul care ne-a ieșit în întâmpinare de cum am pășit în comună.

120 de ani de conviețuire a germanilor cu maghiari, cu croați, sârbi și români nu sunt puțini și nu e chip să rămână în negura istoriei fără să o fi influențat. Încă din 1848, germanii au început să se stabilească în Cenei, iar în 1896 au ridicat lăcașul de cult romano-catolic care, iată, împlinește 120 de ani de existență cu bune și rele în viețile credincioșilor.

Kerwei-ul reprezintă sufletul comunității șvăbești, acum îmbrățișat de întreaga comunitate a Ceneiului. Din 1977, când șvabii și-au îndreptat pașii spre țara de origine - Germania, Kerwei-ul a pierdut din amploare; 10 ani a stat în lada cu zestre a obștii pentru ca în 2016 să își curețe straiile de colb, iar germanii să se adune din toate colțurile și să întindă o petrecere cum rar avem ocazia să vedem.

„KERWEI-UL ESTE O SĂRBĂTOARE A TINERILOR CARE FAC PASUL SPRE MATURETATE”

La inițiativa neobositului Ștefan Ruttner, sau-așa cum îl cunosc toți locuitorii Ceneiului - Piști, Consiliul Local, Biserica Catolică și comunitatea șvabilor din Germania au organizat anul acesta Kerwei-ul, o emoționantă întâlnire cu locurile copilăriei.

Despre domnul Ștefan Ruttner nu am auzit decât de bine. Este iubit pretutindeni în Cenei, iar când vine Piști din Germania este motiv de sărbătoare. Am aflat chiar de la domnia sa că putem vorbi în comună despre o adevărată dinastie a Ruttner-ilor. Cu glas domol, firea blajină și un accent cu totul și cu totul special (care, trebuie să recunosc, m-a fermecat) mi-a relatat povestea familiei: „Străbunicul meu a înființat în 1860 prima farmacie din Cenei, tot Ruttner Ștefan, fiul lui tot așa, eu sunt al cincilea în dinastia Ruttnerilor, dar eu nu am mai fost farmacist, ci verișoara mea care a rămas aici. Ea a fost ultima farmacistă Ruttner din Cenei. Țin la Cenei, nu doar fiindcă aici e casa mea de naștere, iubesc comuna. Ceneiul dacă îl văd, mai mult nu îmi trebuie.” Acum locuiește la Munchen, dar vine ori de câte ori îi permite timpul. Și pentru că nu am găsit o persoană mai potrivită, l-am rugat să ne explice care este însemnătatea sărbătorii: „În viața satului șvăbesc, deși Ceneiul nu era șvăbesc get-beget, paralel au trăit sârbi, unguri, nemți, români și fiecare a avut viața lui, dar cu respectul reciproc. Noi am fost la hramul sârbesc, sârbi au fost la Kerwei și tot așa; am fost uniți. Kerwei-ul a fost o instituție a șvabilor în care tineretul a făcut pasul spre maturitate pentru

că pe vremuri tinerii organizau totul: muzica, vinul, mâncarea... Fiecare băiat a avut o față de Kerwei, care însemna o responsabilitate: trebuia să o aduci și să o duci înapoi, așa cum ai promis părinților ei. Și pentru prima dată ai avut dreptul să bei vin fără să te tragă tatăl la răspundere. A fost cea mai mare sărbătoare a șvabilor; acum se văruiau casele, se curăța totul, era ceva fantastic!”

SFÂNTUL AUGUSTIN CA EXEMPLU ÎN VIAȚA CREDINCIOȘILOR

Despre însemnătatea religioasă a sărbătorii ne-a vorbit părintele paroh Davor Lucacela: „În primul și în primul rând astăzi Biserica din Cenei sărbătorește 120 de ani de când a fost construită și acest eveniment l-am gândit să fie odată cu hramul bisericii de Sfântul Augustin, un mare sfânt, un om al istoriei universale, așa zice eu, un mare gânditor, un episcop care s-a ocupat foarte mult de căutarea lui Dumnezeu și pe drumul acesta al său l-a descoperit foarte frumos pe om. La urma urmei, după cum el însuși a zis, pe Dumnezeu nu-l găsești nicunde atât de bine ca în om. E o sărbătoare extraordinară și este un hram foarte rar la noi în Banat, fiind vorba despre un sfânt care a fost și un mare gânditor. Întotdeauna este o dificultate pentru preoți să le explice oamenilor pe Sfântul Augustin pentru că atunci când ești pus în situația de a vorbi despre

asa o persoană preț de câteva minute, te simți foarte sărac. Este un Sfânt foarte mare al zilelor noastre pentru că gândirea teologică este și astăzi unde s-a oprit El și întrebările puse despre firea omului, care e mai slabă, sunt încă actuale.” Mai mult decât atât, părintele are și un mesaj pentru toți credincioșii: „Sper ca ei să poată păstra tradițiile noastre care sunt foarte frumoase. Într-o lume globală omul trebuie să aibă foarte mare grijă de ce este al său. Nu mai sunt sisteme întregi și politici care să ne îndrume și care să susțină acest efort. Efectiv fiecare comunitate în parte trebuie să aibă singură grijă de ceea ce are. Fiecare om este bogat în felul lui și dacă posedă ceva, atunci va putea să dea și altcuiva din înțelepciunea și din averea lui. Dacă nu se va îngriji de acest aspect, va fi un simplu om și, cum spune și Sfântul Augustin, nu va reuși să crească într-o persoană. Eu zic că suntem oameni frumoși tocmai datorită acestei încărcături spirituale pe care a primit-o fiecare acasă, de la părinți, din comunitate. Le doresc, așadar, tuturor credincioșilor, pe lângă pace și liniște, tăria necesară să păstreze vie aceste tradiții!”

DOMNUL PRIMAR A SUSȚINUT ACEST EVENIMENT

Sărbătoarea s-a ținut duminică, 28 august, când încă de la orele dimineții, tinerii s-au îmbrăcat în port popular pentru a primi invitații așa cum se cuvine. A avut loc mai apoi defilarea spre biserica romano-catolică, unde părintele paroh a ținut sluj-

ba, marcând un moment de solemnitate. La prânz, Consiliul Local, împreună cu domnul primar Ilaș Gabriel, s-a îngrijit ca invitații să poată lua masa și o binemeritată pauză la Căminul Cultural. Parada portului popular german, în frunte cu oficialitățile locale, a deschis programul cultural în aceeași sală a Căminului Cultural, care s-a dovedit neîncăpătoare. Ansamblul de la Variaș a încântat privirile spectatorilor cu dansuri șvăbești, sârbești, românești, țigănești și chiar și cu un mic spectacol de dans sportiv. Fanfara Pro Amiciția din Timișoara a oferit, de asemenea un spectacol grandios, în ritmuri sălătorețe, dar și minunatele valsuri, desprins parcă din povești cu zâne, care au făcut ca inimile ceneienilor să tresalte la unison.

Pe același făgaș al tradiției șvăbești s-a ținut și licitația pomului de Kerwei, simbolul acestei sărbători. Licitația a început de la o sută, în unități de măsură a cinstei și iubirii de obiceiuri strămoșești, și s-a câștigat cu o mie de monede ale aceleiași vii considerații. Câștigătorul a fost Bali Iani, care a promis că împreună cu domnul Piști va ține și la anul, tot atât de frumos, sărbătoarea șvabilor. Poate vă întrebați ce a făcut cu pomul. Ei bine, i l-a dăruit fiului său cu speranța că și acesta, la rândul lui, va prețui și va duce mai departe tradiția. Bali Iani a fost onorat să danseze cu fata primei perechi a Kerwei-ului pentru a marca această bucurie.

La asfințirea soarelui, întreaga comunitate s-a adunat la Bal unde s-au pus cu toții a dansa: germani, maghiari, sârbi sau români și nu în ultimul rând și-au putut răsfăța papilele gustative cu deliciosul gulaș unguresc. Pentru seară a fost invitată formația ungurească de la Tormac spre profunda veselie a ceneienilor și a invitaților lor.

Încheiem prin a vă asigura că tradițiile nu se pierd în negura istoriei. Domnul Ștefan Ruttner a remarcat că „Se întâmplă ceva foarte interesant. Eu am fost primul care a înființat la Munchen primul grup de dansuri șvăbești, în decembrie 1980. Unul dintre elevii mei, Hansi Muller a revenit la Timișoara și este șeful mai multor grupuri de dansuri șvăbești din Banat și anume cele de la Variaș, Biled, Orțișoara și Jimbolia. Eu l-am învățat să danseze și el îi învață acum, și aici este uimirea, pe copiii românilor aceleiași dansuri. Deci copiii pe care îi veți vedea sunt români și dansează polka și waltzul șvăbesc fantastic. Văd în această mișcare care e fenomenală, o speranță.”

Iar cel mai impresionant lucru pe care am reușit să îl constat și care dovedește că orice s-ar întâmpla oamenii rămân în esență oameni, și nu șvabi, români sau țigani, este exact ceea ce și domnul Ruttner susține cu mândrie: „Duhul, spiritul Ceneiului e respectul față de celălalt!”

PAGINĂ REALIZATĂ DE IONELA-FLAVIA FANU

Foaia de Birchis

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

Asociația primărilor din Banatul Istoric a fost bine gândită!

Ioan GUȚU - primarul comunei Birchis

față în față cu edilul comunei.

Domnule primar, stăm de vorbă cu domnia voastră la scurt timp după ce ați devenit membru fondator al Asociației Primarilor din Banatul Istoric, o instituție cu perspective frumoase. Dumneavoastră ce părere aveți?

► Eu spun că unde-s mulți puterea crește. Pentru că în administrația publică locală, la ora actuală sunt atâtea probleme de rezolvat și dacă nu suntem uniți, noi, primarii din Banatul Istoric, din anumite provincii, din Asociația Comunelor la nivel de țară, din Asociația Orașelor și a municipiilor, și rămânem la latitudinea Guvernului, lucrurile vor merge cum au mers și până acum, mai greoi. Lucrurile în România trebuie puse la punct. În felul acesta nu se mai poate: birocrația a crescut într-un așa mod încât nu mai poți face față cerințelor de la nivel central și de la nivel județean. Prin asociațiile acestea pe care noi le constituim, precum cea de care amintim, care a fost bine gândită, mai ales că Banatul a fost mereu un ținut cu tradiții, cu oameni bine intenționați, zic că vom putea face o schimbare înspre bine.

Ne întâlnim, de asemenea, la scurt timp după realegerea dumneavoastră. Vi s-au părut aceste alegeri mai grele?

► Ca să fiu sincer, pentru mine alegerile nu au fost grele niciodată. De la un om care își face treaba, indiferent de locul în care este pus, nu are decât să se aștepte lucruri bune, iar cetățenii apreciază. Ei te apreciază dacă ai respectat cuvântul dat. Cu minciuna, există un proverb românesc, ori prânzești, ori cinezi, amândouă nu se poate. Așa că pentru mine alegerile nu au fost o problemă. Sunt la al șaselea mandat și cum am candidat la primul mandat, tot așa, încrezător, am candidat și la al șaselea.

Vă cred, mai ales că, iată, citesc în Jurnalul interregional Banatul, din luna august, că doamna învățător Carmen Mateias spune: „Domnul primar Ioan Guțu ne ajută mereu și îi suntem recunoscători.” Oamenii acestor locuri vă poartă respectul cuvenit.

► Datoria noastră este să îi ajutăm - toate instituțiile de pe raza comunei - și pe fiecare membru al colectivității locale în parte, pentru că, așa cum am spus, menirea noastră este să fim aici, să fiu un edil bun, un gospodar bun și de multe ori eu și colegii mei suntem puși în postura de judecători. Oamenii s-au obișnuit să vină la noi cu orice problemă, mică sau mare, deși sunt

atâtea instituții la nivel de țară care au atribuții vis-a-vis de problemele respective. Dar, iată, prima instituție la care apelează este primăria, iar noi îi ajutăm, pe cât se poate, cu drag.

Am vrut să vă întreb, în aceste șase mandate ale domniei voastre ați finalizat atâtea proiecte, mai rămân proiecte de dezvoltare pe care doriți să le implementați?

► Dacă vrei să faci ceva pentru comunitate, niciodată nu e de ajuns ceea ce ai construit deja, pentru că lucrurile evoluează, cerințele sunt din ce în ce mai multe și mai mari, mai ales dacă vrem să ajungem ca satul să aibă aceleași condiții ca orașul. Trebuie să punem la punct, în primul rând toată infrastructura, și când spun infrastructură mă refer la drumuri, poduri, clădirile școlii și ale instituțiilor publice, apă, canalizare, pentru a oferi, în primul rând un nivel de trai mai ridicat locuitorilor noștri și pentru ca tinerii noștri să rămână în localitate. Așadar, mai sunt multe de făcut. Consiliul Local, la nivelul comunei Birchis, a căutat mereu să rezolve aceste probleme și am reușit în mare parte ceea ce ne-am propus. Am finalizat lucrările de asfaltare în toate satele, mai urmează să asfaltăm câteva drumuri secundare, fapt pe care dorim să îl finalizăm într-un an, doi. La fel am procedat cu instituțiile publice, dar mai avem multe de făcut.

Dialog CONSEMNAS DE
IONELA-FLAVIA FANU

LA BIRCHIS LUCRĂRILE AVANSEAZĂ

IONELA-FLAVIA FANU

În scurta vizită de luna aceasta, pentru că timpul este limitat, iar lucrurile frumoase pe care dorim să le facem sunt multe, am luat legătura cu domnul Radu Zahariade responsabil al administrației publice, un om înțelept, cu mari responsabilități în ceea ce privește bunul mers al comunității și, mai presus de toate, un om jovial, ospitalier și responsabil. Cu bunăvoința caracteristică, domnul Zahariade ne-a prezentat situația comunei și stadiul proiectelor de dezvoltare care se derulează chiar acum din grija autorităților locale.

La Căpâlnaș planul de investiții a fost realizat cu succes. S-a finalizat extinderea și reabilitarea

căminului cultural, gazdă a activităților culturale ale comunității, nu puțin la număr. Ultima sărbătoare ținută aici a fost întâlnirea cu fiii satului cu ocazia marelui praznic al Adormirii Maicii Domnului, protectoarea satului. Ca la fiecare întâlnire anuală, spectatorii au putut admira portul popular expus într-o paradă și și-au încântat auzul, ascultând glasurile grupurilor de soliști ai satului. Pe lângă finalizarea acestei lucrări, tot la Căpâlnaș, a avut loc recepția lucrărilor de asfaltare a străzilor și de pavare a centrului civic.

În comuna Birchis se află în derulare un proiect de dezvoltare care vizează modernizarea centrului civic în valoare de 200 000 RON și un altul care se finalizează în septembrie și care presupune asfalta-

rea și modernizarea străzilor în localitățile Birchis și Ostrov.

Dar mai mult decât atât, administrația comunei Birchis cu gospodarii ei neobosiți pregătesc în continuare încă două proiecte. De data aceasta și-au îndreptat atenția spre clădirile instituțiilor de pe raza comunei care deservește interesele cetățenilor. Este vorba despre extinderea și reabilitarea sediului Primăriei, proiect ce se preconizează a se ridica la costuri de până la 500 000 RON. Nu în ultimul rând, tot în fază de proiect, menționăm și reabilitarea dispensarului uman de la Căpâlnaș.

De asemenea, domnul Zahariade a ținut să le transmită cetățenilor că la Primăria Birchis oamenii vor fi serviți la fel de prompt ca și până acum.

CAMPANIA AGRICOLĂ DE TOAMNĂ

ING. OVIDIU TODORESCU

Campania agricolă de toamnă vine, la Birchis, cu o productivitate multumitoare pentru agricultori, bună chiar. La culturile de grâu, triticale și orz producția a fost în medie de 4000 kg/ha, la ovăz producția medie a fost de 3000 kg/ha, iar la porumb se estimează anul acesta o producție medie de 6-8000 kg/ha, ceea ce ne bucură.

În ceea ce privește zootehnia, dintre speciile de animale existente pe raza comunei predomină ovinele cu un număr de 7000 de capete. Comuna deține o suprafață de 1300 ha pajiște proprietate privată. Raportat la organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente, în anul 2015

s-au încheiat un număr de opt contracte de închiriere pășune cu Asociația crescătorilor de animale din comuna Birchis, dar și cu crescători individuali de animale.

Pentru că suntem în prag de toamnă se impune întreținerea pajiștilor permanente prin: combaterea buruienilor și a vegetației nedorite, strângerea cioatelor, pietrelor și nivelarea mușuroaielor, conform amenajamentului pastoral stabilit, precum și a celorlalte obligații ale locatarilor, stipulate în contractele de închiriere a suprafețelor de pajiști.

Transmit locuitorilor comunei Birchis multă sănătate, putere deplină de muncă și un an agricol cât mai roditor!

Foaia de Satchinez

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

DESCHIDERA NOULUI AN ȘCOLAR - zi importantă pentru învățământul din Satchinez

12 septembrie 2016, o zi a cărei însemnătate se observă pe fețele și în inimile tuturor celor care au încă o legătură cu învățământul. De această dată, deschiderea anului școlar 2016-2017 ne-a găsit în comuna Satchinez. Ceea ce s-a remarcat de la prima privire asupra școlii

din această localitate au fost elevii, mai mici ori mai mari, care țineau cu drag în brațe flori care mai de care mai frumoase pentru dascălii lor, în semn de recunoștință.

Trăirile pe care le exprimă o astfel de zi nu pot fi comparate cu nimic. Prima zi de școală pentru bobocii care calcă pentru prima dată pragul unei clase sau elevii claselor a V-a care trec de la un nivel la altul și își cunosc diriginta ce le va fi precum o mamă în cadrul instituției de învățământ reprezintă imagini ce se vor întipări nu doar pe retină, ci și în adâncul memoriei lor.

La finalul acestei activități am avut bucuria de a purta un dialog cu doamna director Liliana Călianu, cea care are în grijă trei instituții de învățământ: din comuna Satchinez, localitățile Hodoni și Bărăteaz.

Buna ziua, doamnă director! La început de dialog ați putea să ne oferiți câteva detalii despre dumneavoastră?

► Bună ziua! Sunt directorul școlii gimnaziale Satchinez din anul 2012, acesta fiind al cincinelor an consecutiv. Locul în care m-am născut este Satchinez, aici fiind și locul în care locuiesc în momentul de față, și probabil că acesta este unul din principalele motive pentru care bucuria cu care interacționez cu elevii din zonă este una foarte mare. E o onoare să pot face ceva util pentru elevii comunei în care eu am evoluat ca om.

Dacă ați pomenit despre elevii din această localitate, aș dori să vă întreb care este relația pe care o aveți cu aceștia prin prisma poziției dumneavoastră de dascăl și conducător al instituției?

► Eu fiind dascăl pentru învățământul primar, precum și profesor de muzică pentru ceilalți elevi mai mari ai noștri, fiindcă am urmat și cursurile Liceului de muzică, am reușit să fiu foarte apropiată de copii. Probabil că prin faptul că am izbutit să fiu îndrumătorul mai multor generații

mi-a oferit ocazia să învăț și eu, la rândul meu, care este metoda cea mai potrivită pentru a avea o relație cât mai benefică pentru elevi. Prin oportunitatea de a susține și orele de muzică am reușit să organizez diferite activități, fie ele cu ajutorul bisericii, fie cu ajutorul administrației locale, care mereu ne-a fost alături, fie activități individuale în interiorul școlii de care elevii s-au bucurat și au putut avea contact cu diferite medii. Iar un aspect important la care eu țin și pe care îl consider esențial în relația cu elevii este reprezentat de faptul că, în ultimii ani în care eu am fost director, am avut posibilitatea să interacționez cu mai mulți părinți și am căutat

Prima zi de școală, adică, emoții și flori

să determin părinții să înțeleagă că la educarea unui copil participă trei factori importanți, că nu este de ajuns doar școala.

De cine sunt reprezentați acești trei factori importanți?

► Primul pe care țin să îl precizez este familia. Copiii își dobândesc educația, modul de a se comporta în societate, precum și atitudinea față de ceea ce îi înconjoară din interiorul familiei. Al doilea factor este reprezentat de școală, bineînțeles, care reprezintă a doua piatră la temelia comportamentului și educației elevului. Prin școală elevului îi sunt puse la dispoziție mijloace de formare și dezvoltare. Al treilea factor, dar probabil cel mai important este elevul însuși. El este unicul capabil să gestioneze ceea ce îi este dat, el este factorul de care toți ceilalți depind și elevul este cel care poate fo-

losi în mod benefic ceea ce noi, școala și familia încercăm să oferim. Așadar, este esențial ca pentru o educație potrivită a elevului părinții să fie apropiați de școală. Ei trebuie să vină să vadă situația elevului, frecvența acestuia la ore, notele pe care le obține, precum și comportamentul copilului în instituția de învățământ. Cei trei factori trebuie să funcționeze ca o unitate, noi, ca profesori, suntem aici pentru a îi îndruma pe copii și să venim în sprijinul părinților. Rezultatele elevilor reprezintă oglinda muncii noastre.

Care sunt rezultatele elevilor ce aparțin de Școala Gimnazială Satchinez?

► Este bine ca mereu să ne mândrim cu rezultatele elevilor și tocmai de aceea precizez cele mai recente rezultate. În iunie, anul acesta, la evaluările naționale elevii noștri au obținut note de 10, 9,90. Deci, este o bucurie și împlinire pentru noi că am reușit să formăm astfel de elevi care ies pe porțile școlii noastre și reușesc performanțe asemănătoare la licee foarte bune.

Aflându-ne la deschiderea anului școlar 2016-2017 în Satchinez, cum s-a desfășurat această primă zi de școală?

► Prima zi de școală vine întotdeauna cu emoții mari, atât pentru elevi, cât și pentru părinți. E o zi cu încărcătură puternică, care marchează o nouă etapă în viața fiecăruia. Aceste emoții le avem și noi, profesorii, întrucât pornim din nou la drum ca parteneri de nădejde pentru cei în fața cărora ne aflăm și astfel a fost o zi care s-a desfășurat frumos, într-un mediu cu oameni dornici să construiască ceva solid și durabil. Deschiderea anului școlar 2016-2017 în Satchinez a avut loc la ora 9:00, în Hodoni avem o altă structură, Școala Gimnazială Hodoni a cărei deschidere este la ora 10:30, iar la ora 11:30 este programată deschiderea pentru Școala Primară Bărăteaz, o altă structură pe care eu o am în gestiune. Ceea ce le doresc elevilor din școlile la care eu am onoare să fiu director este mult spor și putere de muncă!

Vă mulțumim pentru timpul acordat și vă dorim cât mai multe rezultate pozitive în continuare și putere de muncă!

► Mulțumesc și eu pentru interesul manifestat și vă mai așteptăm în localitate pentru a ne mândri cu elevii noștri.

EDUCAȚIA, LA LOC DE CINSTE ÎN HODONI

În aceeași zi, îndemnați de frumusețea unui astfel de eveniment ne-am

Domnul primar al comunei noastre alături de elevii din satul Hodoni

permis să fim martorii unei alte festivități de deschidere a anului școlar 2016-2017, în localitatea Hodoni, sat aparținător Satchinez. Aici, lucrurile s-au desfășurat în stilul specific și emoționant al unei zile cu capacitatea de a crea o schimbare în bine în viețile elevilor și a părinților.

Aici, doamna director Liliana Călianu a condus festivitatea, ținând să amintească importanța educației în viața fiecărui om, indiferent de vârstă. În cadrul acestei festivități, la Hodoni a luat cuvântul domnul primar Florin Cheaua, care a urât tuturor elevilor „un an plin de împliniri și bucurii!”, asigurându-i că administrația locală va face mereu tot posibilul

pentru a susține o educație frumoasă în zona pe care aceasta o gestionează.

Așa cum spunea la un moment dat Gaston Berger: „Școala nu poate avea decât două scopuri. Primul e să dăm copilului cunoștințele generale de care, bineînțeles, va avea nevoie să se servească: aceasta este instrucția. Cealaltă e să pregătim copilul de azi pentru omul de mâine, și aceasta este educația.” Așa ne-a fost și nouă ghidată gândirea atunci când am pășit în curtea școlii din Hodoni, deoarece toți cei prezenți - profesori și părinți - manifestau un scop comun, anume o pregătire temeinică a copiilor de azi pentru a fi oameni împliniți ai zilei de mâine.

Foaia de Biled

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

Zilele Biledului 2016

Primăria și Consiliul Local Biled au organizat, în perioada 27-28 august, Zilele Biledului 2016, pentru a marca 251 de ani de atestare documentară a localității.

UNA DINTRE CELE MAI IMPORTANTE SĂRBĂTORI

Cu acest prilej au avut loc mai multe manifestări culturale artistice și

sportive. Fiind vorba despre un moment cu totul special, autoritățile locale au făcut eforturi deosebite pentru organizarea acestei sărbători importante. La eveniment au fost invitați și etnici germani care au locuit în comună de-a lungul anilor, iar acum se află în Germania. Conform tradiției, activitățile s-au desfășurat în centrul localității, la sediul primăriei, în sala mare, în curtea căminului cultural și pe terenul de handbal. Astfel, pe scena ridicată chiar în centrul localității, timp de două zile, au urcat cei mai în vogă artiști populari din Timiș, care i-au încântat pe cei prezenți cu cele mai minunate cântece. Este vorba de formația Formula 1 a marelui artist Doru Țăranu și de soliștii vocali Mihaela Pașca, Otilia Duma și Radu Moldovan. De asemenea, a avut loc și un festival de dansuri populare, un spectacol de muzică ușoară, un campionat de handbal și fotbal, concurs de karting și de automobilism. A doua zi, duminică, invitat special a fost consilierul județean, Călin Dobra, președintele executiv PSD Timiș, desemnat primul pe listă pentru alegerile parlamentare din această toamnă. El a spus: „E un eveniment foarte important pentru Biled și îi felicit atât pe domnul primar Cristian David, cât și Consiliul Local pentru implicare și pentru evenimentele pe care le-a organizat în această perioadă. Suntem alături de Cristian, îi urăm mult succes în activitate și îi dorim să mențină standardul cât mai ridicat, așa cum ne-a obișnuit, pentru că această comună frumoasă merită să aibă un primar așa bun gospodar precum Cristi. Mă bucur că Zilele Biledului 2016 au fost reușite. La mulți ani comunei și locuitorilor săi!”, a fost mesajul domnului Călin Dobra.

Timp de două zile, edilul Cristian David a avut o activitate foarte bogată. A urcat pe scenă alături de rapsozii populari și de invitați, a vorbit mulțimii, a dansat alături de cetățeni, a participat și la un concurs de automobilism și i-a premiat pe sportivi. „Marcăm împlinirea celor 251 de ani de

atestare documentară a localității. În fiecare an sărbătorim evenimentul prin Zilele Biledului. Doresc locuitorilor comunei multă sănătate și mult succes în activitate și toate cele bune”, a transmis primarul David. Situată în partea de nord-vest a județului Timiș, pe DN 6, localitatea Biled se află la o distanță de 27 km de municipiul Timișoara. Populația stabilă a localității este de 3660 de persoane și aproape toți au fost prezenți la manifestările organizate. De asemenea, și viceprimarul Baba Gheorghe a fost în mijlocul oamenilor și alături de Cristian David. „E una dintre cele mai importante sărbători ale comunei care se desfășoară o dată pe an. În 2016, am marcat 251 de ani de atestare a localității. Zilele Biledului au fost organizate de Primăria și Consiliul Local. Până la anul dorim să sfințim și noua biserică ortodoxă aflată în construcție. Vom face o sărbătoare și mai mare”, a concluzionat Gheorghe Baba.

SENIORII BILEZENI SUNT ALĂTURI DE PRIMARUL CRISTIAN DAVID

Sâmbătă și duminică au fost spectacole cu artiștii din localitate. Au fost și turnee de handbal și fotbal, un raliu de mașini și karting. Și-au dat concursul ansamblurile de dansuri populare române și germane reunite ale comunei alături de cele sârbești de la Becicherecul Mic și de la Comloșul Mare. Apoi a intrat pe scenă Formula 1 a lui Doru Țăranu. La fel ca la alegerile din 5 iunie, seniorii bilezeni au fost alături de edilul David. Între seniori și primar s-a legat o relație foarte strânsă de respect și ajutor reciproc. De aceea am vrut să discutăm și cu Viorel Iezan, președintele Asociației Pensionarilor Biled, despre marea sărbătoare. „Suntem foarte încântați de această festivitate din acest an, când marcăm 251 de ani de atestare documentară. E o aniversare frumoasă. Primăria și Consiliul Local, în frunte cu edilul Cristian David, au organizat foarte bine evenimentul. Au fost aici personalități de la județ și ne bucurăm că suntem în centrul atenției. Vreau să mai amintesc că, noi, seniorii, datorită primarului, avem și un club al nostru, unde ne întâlnim periodic și organizăm diferite activități și chiar ne sărbătorim colegii atunci când au ziua de naștere. În luna august am sărbătorit trei seniori – Gorea Maria, Tomescu Floarea și Vasile Răuț, un băiat foarte

fain, senior. Harnicul primar Cristian David a făcut multe pentru localitate și în continuare vrea să înfăptuiască alte proiecte importante. Îi urăm mult succes!”.

Biled – pol de creștere economică pentru mediul rural

Biled se întinde pe o suprafață de 1.0651 ha, dintre care o parte reprezintă terenul agricol. Are acces la calea ferată și la DN6, către Vama Cenad. În localitate funcționează un grup școlar, o școală generală cu clasele I-VIII, o grădiniță cu program prelungit, un dispensar uman, două cabinete stomatologice, o farmacie umană, un dispensar și o farmacie veterinară, un cămin cultural și o bibliotecă. Localitatea este situată în partea de nord-vest a județului Timiș și este un punct de atracție foarte important pentru investitori.

În luna august 2016, comuna Biled a fost aleasă pol de creștere economică pentru mediul rural, iar cu acest prilej Călin Dobra a spus: „Este o localitate aflată în plină dezvoltare, se află pe un drum național principal și are o administrație PSD foarte bună. Nu putem decât să îi urăm mult succes în continuare pentru noul statut câștigat”. În legătură cu acest subiect, primarul David a adăugat: „Localitatea Biled poate fi un pol în dezvoltarea economică pentru zona rurală, inclusiv pe infrastructură. În localitate s-au făcut multe investiții în ultima perioadă și are o administrație eficientă, de aceea și cetățenii ne-au dat votul în 5 iunie 2016. Biled este o comună fruntașă și în continuare va cunoaște o dezvoltare și mai mare. Eu voi face toate eforturile ca să păstrăm titlatura de pol de creștere economică zonală pentru mediul rural din Timiș”. Amintim că un foarte important om de afaceri elvețian va investi 1,5 milioane de euro, în Biled, din ianuarie 2017. „Aceasta este o investiție în agricultură de mare impact pentru comună, iar faptul că Biled a fost aleasă pol de creștere economică pentru alte comune din zona rurală este o mare onoare. Avem și o așezare strategică la 27 de kilometri de Timișoara. Amintesc că avem un proiect foarte important de un milion de euro pentru introducerea canalizării în comună. Acum, cu noua titlatură primită și investitorii vor avea un motiv în plus să se îndrepte către Biled”.

OASPEȚI ÎN REDACȚIA NOASTRĂ

Într-o țară în care îl dobori de pe pedestalul național pe Eminescu, pentru a înghesui pe el moderatori de televiziune comercială și fotbaliști, cu intenția de a-i educa astfel pe puberi, rămânerea în țară a unui doctor de anvergura lui Gheorghe Nodiți, rămâne pentru mine un perpetuu mister. Poate că pentru a-l dezlega, ar trebui să recurg la cea mai simplă metodă psihologică: la cea ce se cheamă introspecție. Am preferat dialogul. Citiți-l!

Vasile TODI

Domnule doctor, suntem prieteni, semnele dumneavoastră de afecțiune vin către mine de departe, dar, pentru a porni la drum, să presupunem că nu vă cunosc, întrebându-vă: De unde veniți, dumneavoastră, domnule profesor Gheorghe Nodiți?

De aproape, din Timișoara.

De unde această denumire imperială: „Casa Austria”?

Denumirea se datorează gestului de înaltă calitate și profesionalism al unui profesor universitar din Austria, Johannes Poigenfürst, care a reușit prin amabilitatea cetățenilor și a statului austriac să adune fondurile necesare pentru construcția și utilizarea acestui centru de sănătate, care să poată răspunde nevoilor pacienților, fiind profund marcat de calitatea scăzută a centrelor medicale în perioada de după Revoluția din 1989.

Ce se întâmplă aici?

Este o clinică, o instituție care asigură asistență medicală pentru cazurile extreme, de urgență în domeniul chirurgiei plastice și reconstructive și al politraumatismelor.

De când sluiți în această „casă”?

Din 2003.

Și pentru că am rostit cuvântul „imperial”, dumneavoastră sunteți întemeietorul unei dinastii de medici: sora, soția, fiul, cumnatul, nepoții... Domnule, dacă ați avea la dispoziție câteva rânduri pentru un articol de enciclopedie cu titlu „Familia Nodiți”, care ar fi textul pe care l-ați propune? Cum i-ați prezenta pe fiecare în parte?

Într-adevăr, în familia mea sunt mulți medici, fiecare practicând în ramuri diferite: chirurgie, genetică și igiena radiațiilor, neonatologie, oftalmologie, neurochirurgie. Ce pot spune că avem toți în comun este pasiunea și dăruirea cu care ne facem meseria. De la mic la mare, toți ne punem în sarcina pacienților noștri și depunem tot efortul pentru realizarea unui act medical de calitate. Mă bucur foarte mult că fiul meu, George, a ales oarecum să mă urmeze în profesie, în prezent fiind rezident în anul V la Chirurgie Generală. Iată, așadar, că în familia noastră profesiile liberale ocupă un loc de cinste. Aș vrea să menționez că printre atâția medici în familie avem și un reprezentant al unei alte profesii liberale, respectiv fiica mea, Ioana, care este avocat. Acum nu îmi rămâne decât să văd ce profesii vor îmbrățișa cei doi nepoți ai mei, Iulia și George.

Când v-ați dat seama că nu mai sunteți

un începător talentat, ci un medic cu imense resurse de vindecare?

Acest lucru s-a întâmplat în timp, odată cu succesele mele medicale, care mi-au confirmat și întărit maturitatea profesională.

Dacă pe un scriitor îl poți întreba care este romanul său cel mai elaborat, pe dumneavoastră vă întreb care a fost intervenția cea mai dificilă pentru salvarea unui om?

Prima cea mai dificilă intervenție (pentru că au existat multe), și care mi-a rămas întipărită bine în minte, a fost cea prin care am contribuit la salvarea a 29 de persoane care au fost victime în incendiul de la FNC Pădureni, în anul 1991. Rezultatul eforturilor mele și ale colegilor mei a fost salvarea tuturor victimelor.

GHEORGHE NODIȚI

Amintind de scriitori, observ că au existat „veterani” ai condeiului care au promovat scriitori noi. Dumneavoastră ați promovat, cu siguranță, medici tineri. Câți dintre ei au confirmat recomandarea? Cum se numesc?

Mulți dintre medicii tineri au demonstrat și încă demonstrează că merită titlul de medic și, în mod clar, continuă să practice această nobilă profesie cu demnitate și la standarde înalte. Aș dori să îi menționez aici, fără a închide lista, pe Mircea Popescu, Ljubisa Grujic, Mihail Cojocar, Horia Siclovan, Paula Luculescu, Bupinder Singh și mulți alții, indiferent de locurile unde s-au stabilit. Mă bucur să aud de reușitele lor și chiar să colaborăm și să ne consultăm în diverse situații.

Care a fost marea dumneavoastră șansă?

Marea mea șansă, profesional vorbind, a fost să am ca și mentori unii dintre cei mai buni chirurghi pe care i-a avut țara noastră, Prof. Dr. Constantin Caloghera, Prof. Dr. Constantin Nica și Prof. Dr. Florin Isac. Foarte mult a contat în dezvoltarea mea și sprijinul necondiționat și liniștea oferită de familia mea.

Caragiale avea o vorbă, care-i plăcea foarte mult lui Mihail Sadoveanu. Întrebat de ce nu ies elemente de mare talent la Conservatorul de artă dramatică, Caragiale a dat răspunsul pe care-l știm: „Ca să iasă, trebuie întâi să intre”. La Facultatea de medicină, intră oameni talentați, ies bine pregătiți, dar nu rămân. Ce putem face noi, cei cu votul – că aceia care ne milogesc votul nu fac nimic

– pentru ca aceste vlăstare sănătoase să rămână cu noi?

Trebuie să promovăm în rândul celor cu putere de decizie oameni de calitate pregătiți în acest domeniu și care să nu aibă alte interese.

În anii de formație, ați avut vreun maestru?

Am avut cei mai valoroși maeștri – Prof. Dr. Constantin Caloghera, Prof. Dr. Constantin Nica și Prof. Dr. Florin Isac.

Ce v-ar putea reproșa ei astăzi?

Mi-aș dori să știu dacă ar avea ceva să îmi reproșeze, însă, din păcate, niciunul nu mai este printre noi. Dumnezeu să-i odihnească!

Pentru că ați fost și poate veți mai fi un om al cetății și pentru că dialogul nostru va fi dăruit spre lectură oamenilor Țării Banatului – și nu numai – care e cartea care, la întoarcerea acasă, vă așteaptă pe noptieră?

Biblia.

Sunteți un optimist, un pesimist voios, sau un pesimist cu bună dispoziție?

Sunt un optimist convins care știe, însă, să accepte și realitatea.

Vinul preferat?

Roșu sec – la temperatura camerei.

Recitați-mi strofa de poezie pe care o reîntâlniți cu drag la capătul unei zile extrem de obositoare?

Nu am o strofă dintr-o poezie, însă e un citat care îmi place și mă motivează: „Nu voi fi un om obișnuit, pentru că am dreptul să fiu extraordinar”, de Peter O Toole.

Dramaturgul preferat?

I. L. Caragiale.

Dar romancierul?

F.M. Dostoievski.

Poetul?

Adrian Păunescu.

Spune o legendă că Epimenide, cretanul aflat pe una din listele celor șapte înțelepți din Grecia, a călătorit în India și l-a întrebat pe Buddha:

„- Ai putea să-mi spui care este cea mai bună întrebare care se poate pune și care este cel mai bun răspuns care se poate da?”

Buddha i-a răspuns:

- Cea mai bună întrebare care se poate pune este cea pe care tu mi-ai pus-o mai înainte, iar cel mai bun răspuns care se poate da este cel pe care ți-l dau eu acum.”

Nu vă întreb epimenid, dar vă rog să formulați, acum, răspunsul la o întrebare pe care v-ați adresat-o de multă vreme?

Pentru că semnele lui de afecțiune vin către mine de departe (iar întrebarea pe care mi-am adresat-o era: De ce mi-e Vasile Todi un bun prieten?).